

NGAY ĐAY

HÀN THỦ TƯ - THÚ
NGÀY 9 DEC. 1939.
Số 191 - GIÁ 0\$10.
TIN SOẠN VÀ TRÍ SỰ:
H. SƯỜNG QUAN-
THÀNH - GIẤY NỘI 874

Theo sắc-lệnh mới, chủ nhà không được lấy lại nhà cho người khác thuê, trừ khi đê bõ mẹ, vợ con, anh em ruột ở (Tin các báo).

- Cụ đuổi chủ này đi cho tôi thuê, tôi già cù
tiền thuê gấp đôi!

- Vâng, nhưng thầy phải nhận thấy là bố
tôi nhớ!

LUÔNG NGHI BỒ THÂN

LE HUY PHACH

Trong số 100 người đàn ông, ở thế kỷ này, thì có đến 90 người có các bệnh ở thận. Bei thận : đau lưng, mờ mắt, ứ tai, rür;dầu, tiêu tien vàng, tinh khí loãng... Hoặc sinh ra mộng-tinh, di-tinh, hoạt tinh, liệt dương... Hoặc những người vì thủ dâm mà sinh ra tinh ngọc, hay đánh trống ngực, di-tinh, mộng tinh... Hoặc những người sau khi khỏi bệnh phong tinh vì uống phái nhiều thứ thuốc công phật làm hại thận khi mà sinh ra đau lưng như bể, ứ tai, chảy nước mắt, hoa mắt, rụng tóc, ướt qui đầu...

Có các bệnh kẽ trên đều dùng « Luồng nghi bồ thận » số 20 của Lê-huy-Phách các bệnh khỏi hết — sinh khí cố tinh, khỏi bei thận, khỏi di tinh, khỏi mộng tinh, khỏi hoạt tinh, khỏi bệnh liệt dương, chắc như vậy !

Luồng nghi bồ thận số 20 của Lê-huy-Phách là một thứ thuốc bồ thận hay nhất ở xứ này. Giá 1p.00 một hộp.

Đàn bà bắt điêu kinh

Dùng thuốc Lê huy Phách hay nhất

ĐIỀU KINH CHỦNG NGỌC số 80 giá 1p.50. Các bà có bệnh bắt điêu kinh, khí lên tháng, khí xuống tháng, huyết ra tim đen, co khi ra khí hư nữa. Trong người bần thần mỏi mệt, kém ăn, ít ngủ, hoa mắt, ứ tai, đau bụng khi hành kinh... dùng thuốc Điều kinh chủng ngọc số 80 của Lê-huy-Phách, kinh nguyệt điêu hòa, tốt cho sự sinh dục, mau có thai nghén.

ĐIỀU KINH BỒ HUYẾT số 21 giá 1p.00 — Các cô kinh hành sai hẹn, tháng có, tháng không, da vàng, quầng mắt thâm, người nhọc mệt, dung Điều kinh bồ huyết số 21 giá 1p.00, kinh hành đúng hẹn, da dẻ hồng hào, khỏe mạnh luôn luôn, tăng thêm vẻ đẹp.

Thanh niên cứu khò hoàn

Trị tận gốc các bệnh Lậu !

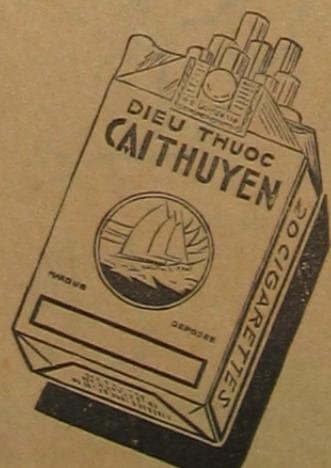
Một thứ thuốc lậu hoàn toàn linh nghiệm, hay hơn hết thấy các thứ thuốc Tây, Tau, Ta, đã có bán từ xưa ở xứ này. Thuốc này có đặc tính chữa các bệnh Lậu : không cứ là kinh niêm hay mồi mắc, tinh buốt hay ra mủ, bệnh Lậu phải lại hay phải nhiều lần, bệnh Lậu có nhiều biến chứng nguy hiểm, bệnh Lậu ở đàn ông, đàn bà hay đàn bà có thai đều dùng Thanh Niên Cứu Khò Hoàn số 70, giá 1p.20, dùng được nhiều ngày, khỏi tuyệt nọc các bệnh Lậu. Thứ thuốc Thanh niên cứu khò hoàn này hiệu nghiệm phi thường. Các ngài hãy hỏi những người đã dùng qua rồi sẽ biết.

Nhà thuốc LE HUY PHACH

19 Boulevard Gia-Long (phò Hàng Giò) — Hanoi

Khắp các tỉnh: Trung, Nam, Bắc, Ai-lao, Cao-mèn đâu đâu cũng đều có đại lý bán đủ các thứ thuốc của nhà thuốc Lê-huy-Phach

SLOOP

COFAT

GRANDE EXPOSITION
de tissus Anglais dernier cri pour
HIVER 1939
chez **LEMUR**
14, RUE DES CUIRS - HANOI
**L'homme difficile y trouvera
sûrement son choix**

Vì trùng nào nguy hiểm nhất?

Bệnh Làn, Giang-Mai, Ha-Cam đều có những giống trùng rất độc, làm hại thể chất (Mộng, di-tinh, đau lưng, đau xương, rụt giãn, Lở loét, v.v...) và nguy cả tính mạng. Nọc độc làm di lỵ đến nỗi giang. Chỉ có:

ĐỨC - THỌ - ĐƯỜNG

181, ROUTE DE HUÉ - HANOI

Tất phương pháp chữa bệnh cho đến cách chế thuốc là cam doan chữa được khỏi rát nọc. Thuốc liệu Op.60, Giang-mai Op.70, Ha cam Op.30 một hộp, uống một ngày.

Có đại lý ở các tỉnh,

THUỐC LY « CON CHIM »

T'HÀN
DƯỢC

Lý có hai thứ : HÀN-LY và NHIỆT-LY

HÀN-LY : Khi buồn đi là bức tức khó chịu, thường đi được nhiều, nhưng đi phải giãn khổ, buồn đi luân, trước khi đi phải quặn đau bụng, khi đi ra thường thấy lầy lậy như mũi, hoặc hung hung như óc cá, không có máu tươi, ấy là Hán-ly, nếu đúng bệnh như thế, uống 1 liều thuốc Hán-ly « CON CHIM » số 1 là phải khỏi.

Mỗi liều có : 0p.15

NHIỆT-LY : Khi đi là cung bức tức như Hán-ly, có khác là, khi buồn phải vội vàng không quặn đau bụng, mà đi thì có máu tươi, thường sót ruột và thêm ăn, ấy là Nhiệt-ly. Nếu đúng bệnh như thế, uống 1 liều thuốc Nhiệt-ly « CON CHIM » số 2 là phải khỏi.

Mỗi liều có : 0p.15

Ai mua cứ đến hỏi các nhà Đại-ly « PHÒNG-TÍCH CON-CHIM »

VŨ-DỊNH - TÂN 178 bis, Route de Lach-Trag

Ấu Tú Kim-Tiền năm 1926

Quần áo dệt CéCé có đủ các hạng

Chemisette — Maillot de bain — Pull-over.

Gilet croisé — Gilet dame — Blouson.

Veston — Slip — Mi-bas sport — Bas

Scout — Chandail — Combinaison enfant.

Mua buôn, xin hỏi hàng dệt

Cu Chung

100, Rue du Coton
HANOI

CHERCHEZ-VOUS...

un Fournisseur en gros de Tricots et de

CHEMISETTES

qui vous donnera livraison rapide de vos commandes les plus importantes ?

Adresssez-vous à la

Manufacture CU GIOANH

68 - 70, RUE DES ÉVENTAILS, HANOI — TÉL. 525

Van Mo'i

BÁO TRINH-THAM

Giám-đốc: BÙI VĂN TRƯỜNG

Tòa báo : 7, Rue Charron - HANOI

Tờ báo đầu tiên chuyên viết về những cái huyền-bí, éo-le, hoạt động về trinh-thám. Mỗi kỳ là đăng trọn một truyện giài. In rất đẹp. Mỗi số bán mười lăm xu.

SỐ ĐẦU RA NGÀY 1er XII 1939

ĐÃ ĐĂNG :

- 1.) Án-mạng phô Carnot (tường thuật)
- 2.) Bàn tay giết người (đăng trọn)
- 3.) Phi Công vượt ngục (khảo cứu)

SỐ HAI RA NGÀY 15 DÉC. SẼ ĐĂNG:

Ma-Mường báo oán

Một truyện kỳ-dị của Trường-Xuân

- 2.) Chiếc bút chì lạ (khoa học giết người)
- 3.) Một thứ mực bí mật.
- 4.) Phi Công vượt ngục (tiếp theo).

Đã có bán GIẢI-LAO CẤP-BỘ

Làm việc thiếu sức, nghỉ ngơi quá độ, dùng một hộp GIẢI LAO CẤP BỘ, sẽ thay khỏe hẳn người lại và từ tinh thần đến sức khỏe cũng điều minh mẫn tráng kiện thêm ra. Thỉnh thoảng dùng 1 hộp GIẢI LAO CẤP BỘ thì ngày làm việc cả 12 giờ cũng như làm việc có 6 giờ thôi. Ai dùng không được vừa ý xin bồi lại tiền. Giá 1p.00 một hộp.

KINH TIỀN TỤY TIỀN

Chữa khỏi tất các bệnh ở thận, khiến cho giao-hợp được lâu bền, khỏi hẳn bệnh liệt-dương, hoặc di, mộng tinh, chỉ uống một hộp 1p.00 đã thấy kiến-hiệu.

HỎI MUA Ở

NHÀ
THUỐC

THUỢNG-ĐỨC

15, PHỐ NHÀ-CHUNG — HANOI

Ở xa mua linh hóa giao ngan, và mua từ 2p.00 trở lên mà gửi mandat về trước thì không phải chịu liền cước phi.

CUỐN SỐ

Người và việc

Còn đâu là lời

TÙNG ngày tướng Hitler, lên sân khấu Âu châu dùng trò chiến tranh, mọi người đều lấy làm buồn, duy có bọn đầu cơ là hi hùng mừng thầm. Vì họ thích dục nước dê béo cõ.

Trong hang đầu cơ ấy, có một bọn tinh trứ bạc, không phải vì họ muốn bạc khan dê họ kiếm lợi. Mọi đầu, họ trứ bạc đồng, rồi họ trứ đến bạc hào, đến hào kền và bảy giờ thi đến cả xunua. Thỉnh thoảng, họ đem đòi các hoặc ngầm tài ra ngoài quắc bán theo một môt giá cao. Một lối buôn chắc chắn, có nhiều lời, tuy không được tốt đẹp lắm: Nhưng bọn con buôn có cần gì tốt đẹp. Họ chỉ cần được nhiều lời.

Ngày 3-12-39, là ngày họ chắc không được hài lòng lắm. Vì hôm đó, ông thống lĩnh Pháp ký một đạo chỉ dụ bãi trừ sự buôn bán trái luật các tiền hảo tiền xu ở Đông Dương. Theo chỉ dù ấy, người nào tích trữ xu, hào thật đe sau đòi lấy tiền các hay tài ra ngoài quắc bán giá cao sẽ phải phạt từ 6 ngày đến 1 năm tù và tù 100 quan đến 1000 quan tiền. Số xu hào tích trữ sẽ đem sung công.

Nghé thấy tin này, các con buôn về nghe đòi chắc lấy các quá nặng chắc hẳn phải thở dài mà than theo lời đức Không: « Nghè ta đến ngày suy đốn rồi ». Rồi chép miệng mà đem tiền đi đòi không lấy các, đòi đến đâu đứt ruột ra đến đấy.

Thù lợi với phao câu

LÀNG là căn bản của xã hội, cái định là căn bản của làng, và miếng thủ lợn, hay chân giò hay phao câu là căn bản của làng, lý tưởng ấy hình như còn là lý tưởng của nhiều làng Annam. Miếng ăn là miếng hệ trọng, và miếng ăn biểu phản lại hệ trọng ấy.

Chẳng thể mà ở làng Chu-mật huyện Bát-bát, tỉnh Sơn-tây lại xảy ra việc tẩy dinh. Nhân hàng năm, làng Chu-mật, cũng như mọi làng khác, dáng mặt là làng Annam đặc, có cái mỹ tục kèm lẽ thu tế, và theo cái mỹ tục ấy thì cần phải mổ một con lợn, trước là dâng hơi lên thần hú trong, sau là ngã thịt ra cho các cụ trưởng thật sự.

Năm nay, bác Vũ Văn Kém đến lượt đặng cai. Bác phải làm đủ bão phận một người dân ngoan, phá lợn ra làm cỗ, còn bốn cái chân giò và hai cái

mắt chia ra làm 20 phần biếu các kỳ cựu và bộ lão. Nhưng bác quên, bỏ sót mắt vị cựu thủ phiên Được. Được giận lắm, càng nghĩ càng giận. Ý chừng ba ta nhớ đến đức thánh ngày xưa, không được chia phần biếu bỏ đิ trốn. Nhưng bác ta không muốn trốn. Bên mạn chén lên tiếng đòi hỏi Kim. Kim trả lời xược: « Tôi không biết, hỏi các cụ ấy ». Còn các cụ thi có ý « bè » với Kim, viễn lè rằng các cụ đã lấy hết thì phải thôi: chắc là các cụ sợ phiền mỗi người một ít móng giò để đền cho Được. Được lấy thế làm nhục, bèn cầm dao chém Kim vào mặt. Kết quả buôn thảm: đã không được ăn lại sập phải ở tù.

Đọc sau câu chuyện này, chắc có người lên án cái tục xôi thịt ở thảo quê. Nhưng nếu thế thì làm quá: nếu bỏ lệ xôi thịt đi, thì không có chuyện xôi thịt đã thành, nhưng các ông thà còn làm gì được hưởng hơi thịt lợn, các cụ lý, cụ tiễn còn làm gì có thể mà nhâm rượu, mà cãi nhau như Được với Kim, còn làm gì có mỹ tục với thuần phong nữa.

Một tin lạ

AI CŨNG BIẾT MỖI NĂM CÓ GIẢI THƯỞNG HÒA BÌNH NOBEL. GIẢI THƯỞNG SẼ MÌNH GIAO CHO NGƯỜI NÀO ĐÃ CÓ CÔNG VỚI HÒA BÌNH THẾ GIỚI VÀ LÀ MỘT GIẢI THƯỞNG RẤT LỚN DO NHÀ BÁC HỌC NOBEL, NGƯỜI THỤY ĐIỀN ĐÃ CHẾ TẠO RA THUỘC NÔI ĐẶT RA.

NHƯNG HÒA BÌNH RẤT LÀ BẤP BÊNH VÀ THUỘC NÔI CỦA ÔNG NOBEL CỨ NỒ HOÀI, TÀN SÁT LOÀI NGƯỜI MÁI. NHẤT LÀ NĂM 1938.

CÓ LỄ VI THẾ NÊN CÓ TIN RẰNG NĂM ĐẸP ĐẾ 1939 NÀY KHÔNG CÓ GIẢI THƯỞNG HÒA BÌNH NOBEL. CÁI TIN LẠ ẤY LÀM CHỒNG NGƯỜI NGẠC NHIÊN.

THÚ NHẤT LÀ THỦ TƯỚNG SƯỚC ĐỨC. HỌ HITLER LE. THỦ TƯỚNG ĐÃ BAO LẦN DIỄN THUYẾT NÓI LÀ YÊU HÒA BÌNH, TRONG HÒA BÌNH, QUÝ HÒA BÌNH, MỤC ĐÍCH LÀ HÒA BÌNH, LÝ TƯỞNG LÀ HÒA BÌNH, MÌNH ĐẾN BÂY GIỜ VẪN CHƯA ĐƯỢC GIẢI THƯỞNG NOBEL ĐẾN BIỂU. TUY CÓ LẤY AUTRICHE, CHIẾM TCHECOSLOVAKIE, DÁNH POLONIE, NHƯNG CÓ KÈ LÀM QUÁI GI CÁI VẬT SỰ CHẮNG QUÀ CÙNG CHỈ VÌ HÒA BÌNH MÌNH THỎI.

THÚ ĐẾN STALINE ĐƯƠNG ĐÁNH PHÂN LAN CŨNG VÌ HÒA BÌNH THẾ GIỚI NỐI.

Hoàng-Bản

Tăng giá báo

TRONG THỜI-KỲ CHIẾN-TRANH, CÁC VẬT-LIỆU VỀ VIỆC XUẤT-BẢN BÁO ĐỀN TĂNG LÊN GẤP HAI (THI ĐỰC MỘT TRĂM KILOGRAM GIẤY TỪ 13P. ĐẾN 45P.), CHẮC CÁC BÁN CŨNG KHÔ RỒI. TRƯỚC SỰ TĂNG GIÁ ẤY, VÀ KHÔNG KÈ NHƯNG ĐIỀU KHÓ KHẨU KHÁC TRONG TÌNH THẾ HIỆU GIỜ, BÁO NGÀY Nay CŨNG NHƯ THƯỜNG BÁO KHÁC ĐỀN PHẢI TĂNG GIÁ BẢN LÊN CHÍT ĐỈNH.

BẮT ĐẦU TỪ SỐ SAU, GIÁ MỖI SỐ BÁN LÊN LÀ: 0\$12.

GIÁ BÁO MỘI NĂM: 4P 60

SÁU THÁNG: 2P 40

TUY VẬY, TỪ GIỜ ĐẾN 31 DÉCEMBRE 1939, CÁC BÁN NÀO GỬI MUA BÁO NĂM VÀ SÁU THÁNG VẪN ĐƯỢC HƯỚNG GIÁ CŨ: MỘT NĂM: 4P 20 — 6 THÁNG: 2P 20. CHẮC TÔI CHẮC RẰNG CÁC BÁN ĐỌC ĐÃ HIỂU CHƠI TÌNH THẾ CỦA BÁO CHỈ HIỆN GIÁ, VÀ MẮC ĐẦU SỰ TĂNG GIÁ, VẪN GIỮ CẨM LƯƠNG THẬT MẶT VỚI TỜ BÁO NÀY ĐÃ ĐƯỢC HỌA TÙ YÊU CỦA CÁC BÁN.

NAY NGÀY

HANOI — Trộm cướp: không. Chết chết ô-tô: không. Giết người: không. Có mỗi ông nào ở phố Tiên-Sin, giận vợ, lấy kéo đâm vào mình để chết, nhưng không chết. Vì trời rét quá kéo dì vào thịt lạnh đến rùng mình, ai chịu được.

HANOI — Trời rét quá! Bác lái lợn tên Nhã bèn nói với chủ đưa cho 100 p. để mua lợn hộ chủ. Nhưng bác lại mua một người vợ cho bác, và tự dấy, ấm áp, bác không thò ra khỏi cái lò ấm ương của bác, mặc chủ lha hó mà nóng nột.

HÀ-DÔNG — Trời rét quá! Sư ông chùa Quan iêng Gia-lộ thấy một cô tiền đương xuân, xưa nay vẫn giúp sư ông tạng kính gõ mõ không đủ ấm cung nhà chùa. Sư ông bèn đi mò thêm một cô Thô ở đường rặng, chứ không phải ở Hanoi — cũng đương xuân — để giúp nhà sư tạng kính gõ mõ và để nhà chùa thêm ấm cung.

HANOI — Trời rét quá! những dân ngùn tro đầu cầu và cửa chợ, ít áo, không chăn, không có chửa để mò tiền nết, không có ai đưa tiền đi mua lợn, kéo nhau định xin vào nhà hỏa lò cho ấm. Nhưng đến nơi, trông thấy nhà đá, lại lạnh toát người đi mà ú té chạy!

của TÔ-TÙ

Ngày Nay « Sò Mùa Xuân 1940 »

Cũng như mọi năm, chúng tôi yêu cầu các ván nhán khắp trong nước, các bạn đọc đã cộng tác với chúng tôi ở những số đặc biệt trước, và các bạn mới, sẽ cộng tác với chúng tôi trong việc biên soạn SỐ MÙA XUÂN 1940.

Ý ĐỊNH CỦA CHÚNG TÔI LÀ MUỐN CHO NGÀY NAY SỐ MÙA XUÂN
BAO GIỜ CŨNG LÀ MỘT CÔNG TRÌNH CHUNG CỦA CHÚNG TA

Những cuộc thi :

THI TRANH KHỎI HÀI VỀ TẾT : Giải nhất: 10.00, giải nhì: 8.00, giải ba: 4.00 từ và năm: 6 tháng báo và 2 cuốn sách của Đời Nay.
THI VUI CƯỜI VỀ TẾT : Giải nhất: 10.00, giải nhì: 8.00, giải ba: 4.00 từ và năm: 6 tháng báo và 2 cuốn sách của Đời Nay.
THI NHỮNG TRÒ CHƠI GIẢI TRÍ : (phải những trò chơi lý thú và mới lạ, chưa từng có) — Giải nhất: 15đ 00, nhì: 10đ 00, ba: 7đ 00.

Ngoài ba cuộc thi ấy, những bài về loại khác: văn vui, thơ, ký sự, câu đối v.v... tòa báo rất hoan nghênh. Và những bài đăng trong Số Mùa Xuân đều có tiền nhuận-bút xứng đáng và các thứ sách biểu của nhà xuất bản Đời Nay.
TẾT AN-NAM : Chúng tôi hết sức hoan nghênh những bài ký sự về Tết Annam, những phong tục Tết của nước ta, nhất là những truyện nhỏ, những giai thoại về Tết ngày xưa trong nước, trong lịch sử hay trong xã hội.

SẼ CÓ TIỀN NHUẬN - BÚT VÀ QUÀ TẶNG ĐẶC - BIỆT
CHO TÁC-GIẢ NHỮNG BÀI ĐĂNG TRONG SỐ MÙA XUÂN

Các bạn gửi bài dự thi xin nhớ đề trên phong bì: SỐ MÙA XUÂN NGÀY NAY — Hạn gửi bài đến 18 giờ NGÀY 7 JANVIER 1940.

Những bản giấy tốt (cả tranh phụ bản và bìa) dành riêng cho các bạn thích có tờ báo đẹp và quý để trong tủ sách gia đình

Trước sự hoan nghênh nhiệt liệt của các bạn đọc đối với những bản giấy riêng năm ngoái, năm nay chúng tôi cũng dự định in những bản Ngày Nay Số Mùa Xuân 1940 TRÊN GIẤY HẠNG TỐT :

50 Bản, số in nhất định, dành riêng cho những người đặt tiền trước. Mỗi số Bản: 2p 00
Tiền đặt gửi đến Nhà Xuất Bản Đời Nay, từ giờ đến: 31 Décembre 1939

Cùng các bạn muôn đăng quang cáo trong sò Tết

Hiện nay chúng tôi đang sửa soạn rất gấp Số Mùa Xuân năm Canh-Ất.

Bài, vở và tranh ảnh rất nhiều, nên chỗ rành cho các quảng cáo có hạn. Vậy ban nào muốn đăng quảng cáo trong số đó nên kíp thương lượng ngay.

Hạn nhận đăng quảng cáo đặc biệt trong số đó định đến 15 janvier 1940 là cùng.

Ở xa xin bên thư về tòa báo. Ở Hanoi thương lượng với ông NGUYỄN TRỌNG-TRAC ở Tòa báo.

“Nếu ở hoàn cầu có một nước mà các nước xa gần đều cho là lợ lùng, mờ mịt khó hiểu hơn hết các nước khác thì chắc hẳn nước ấy là nước Nga đối với các nước láng giềng phương Tây. Nước Tàu, nước Nhật cũng không giấu nhiều bí mật đối với linh tò mò Âu-châu bằng nước Nga ngày xưa và ngày nay, và có lẽ còn lâu lắm về sau này. Chúng tôi không nói quá đâu.. Đứng trước Âu-châu, nước Nga là một ăn ngữ khó giải của con sư-nhán (sphinx). Tây phương có thể sẽ tìm thấy sự vận động vĩnh cửu hay thử thuốc trường sinh bất tử trước khi hiểu thấu được linh hồn Nga, được tinh linh, được ý tưởng của người Nga. Mặt trăng còn được người ta biết rõ hơn. Vì ít ra người ta cũng biết chắc rằng trên mặt trăng không có người ở. Còn như nước Nga, tuy biết có người ở, mà lại biết cả người ấy là Nga. Nhưng hạng người gì? Tới nay, đó vẫn là một bí mật không thể hiểu được...”

Đó là những lời của F. Dostoevski viết trên báo Vremia (Le Temps) năm 1861 (trích trong “Nhật ký của một ván sô” tập I).

Những lời ấy ngày nay vẫn còn đúng, và có lẽ, cứ theo dự đoán của

CẨU CHUYỆN hàng tuần

Dostoevski, sẽ còn đúng mãi, trước khi loài người tìm thấy thuốc trưởng sinh bất tử.

Nước Nga vẫn là một nước mà người ta không thể biết, không thể hiểu được. Và về hết mọi phương diện.

Về phương diện ý tưởng, có người sang Nga về nói nước Nga công sản là một nước thiên đường, ở đó ai ai cũng sung sướng như nhau, ở đó không một người rách rưới, không một người đói khát, chỉ toàn có một hạng người làm việc. Nhưng cũng có người mà cũng sang Nga về nói nước Nga công sản là một nước địa ngục, ở đó Staline hống hách tàn ác như một ông vua hống hách tàn ác. Chỉ nói lỡ một câu vô ý, câu ấy sẽ lọt vào tai bọn do thám và minh sẽ bị bắt đầu như chơi. Và ở đó thợ thuyền làm lụng khổ sở thiếu thốn

và đói rách.

Vậy, thực ra, nước Nga thế nào?

Về phương diện binh bị có người đồn rằng nước Nga mạnh nhất thế giới, có thể một mình đương đầu với hết thảy các nước khác. Rằng nước Nga có mười triệu lính, hơn vạn máy bay chiến đấu, một đội nhảy dù can đảm để đánh hậu quân bên địch, hàng nghìn xe tăng xông sang bên địch như xông vào nơi không người. Nhưng lại có người nói rằng những lời tán dương đó hão hả, rằng tuy Nga có nhiều máy bay nhưng toàn là máy bay kiêu cưng vừa yếu vừa chậm, còn phi công Nga thì tồi tệ chô nói. Người ta lại quả quyết rằng những thương tướng có giá trị của Nga không còn một ai, vì Staline đã ngờ vực giết hết rồi.

Vậy, sự thật, nước Nga yếu hay mạnh?

Đến như những việc Nga vừa làm, người ta cũng không sao hiểu được. Nga công sản đúng lẽ phải gắn các nước xã hội và dân chủ. Đằng này, Nga diệt hòa ước bắt xâm phạm với nhà độc tài Hitler, trong khi Anh, Pháp đương điều đình ký với Nga một hiệp ước bình bì.

Nga ký hiệp ước rồi đứng im, khiến người ta đã tưởng Nga sẽ đang im mãi, để mặc Đức có lập. Bỗng dưng Nga đem quân sang Ba Lan, để chiếm một nửa nước này. Người ta còn cố hiểu và cho rằng bọn cộng sản ở Ba Lan Nga sang bênh vực.

Nhưng ngày nay Nga đánh Phần Lan thì có phải đảng cộng sản Phần Lan gọi Nga sang không? Phần Lan là một nước xã hội, hầu hoàn toàn xã hội như nước Đan Mạch và Thụy Điển (tuy nước này có vua). Chủ nghĩa xã hội với chủ nghĩa cộng sản hẳn phải là hai chủ nghĩa anh em. Tại sao Nga lại đánh Phần Lan?

Nói để chiếm những nơi cần cứ binh bị thì chưa à. Vì chiếm để làm gì? Để khỏi bị nước Phần Lan uy hiếp? Trời đất nước Phần Lan mà uy hiếp được nước Nga thì có ngay loại sứ tử sẽ bị loại hươu nai ăn thịt ráo.

Khái Hưng

Thơ trào phúng và ngũ ngôn
Sau lũy tre xanh.

Dã lâu lâm không có câu chuyện thơ nào đề nói với các bạn, không phải vì thời thế nào động các Nàng Thơ đi trốn mất cả. Không! Trái lại nữa, họ vẫn kéo nhau ra lượn ở khắp phố phường.

Nàng Thơ là những người tiên đẹp đẽ khác trán. Các ông thi sĩ vẫn bảo thế. Và như thế các ông mới có lợi: Nàng Thơ là bạn, là tình nhân của thi sĩ kia mà!

Vậy các Nàng Thơ vẫn cứ ra đời hoài.

Các Nàng đi lẩn vào bọn người thường, đem cái nhan sắc hết sức tiên nga ra để khoe mẽ với đời và để lấy tiếng cho những nhà thi sĩ.

Thực vậy. Trong thấy Nàng Thơ của nhà thi sĩ A. hát hay múa khéo, người ta nói: Ông A. có cô tình nhân đang yêu quá nhỉ!

Nàng Thơ của thi sĩ B. có một vẻ đẹp làm say đắm cả những nhà đạo đức cẩn cõi nhất. Người ta sẽ nắc

ở đầu rừng ngọn suối, họ cũng bắt chim liền. Rồi cũng bắt đẽm phần tó son, họ thả các cô ra và trường thế là dù làm mê lòng thênh thang.

Vì cái trang thái đáng phản nản đó, chúng ta ít lâu nay càng thấy các Nàng Thơ lắp nập, càng nũng gắp phải những dáng dấp, những dung mạo khó coi.

Đã lâu lâm, tôi thấy một bóng đàn bà lấp ló cửa phòng sách của tôi, nhưng phần vì bận rộn phần vì vô tâm, tôi không mấy khi để ý tới. Vừa rồi xem chừng khách nóng ruột muốn tôi đem ra gởi thiện, tôi liền gọi vào.

Đó là một Nàng Thơ khôi hài.

Nhưng tôi xin nói vội ra đây rằng nàng xuất làm tôi khiếp đảm.

Áo mặc rất kỳ dị, người đãi đã cao lớn, mắt trung tráo, mặt hành bạnh, nàng bước vào một cách tro trên và bắt đầu toét miệng ra cười. Sự nhẫn nhở ấy đúng đẽ tỏ ra nàng là người trào phúng.

Nàng sướng lên nhiều đầu dè cho tôi biết những hổ lực mà nàng chế riêng, nhưng cảnh ngộ lố lăng hoặc buồn cười ở xã hội ta. Tôi đang mong rằng về ngôn ngữ nàng sẽ có duyên hơn về người thi nàng vội cất tiếng đọc:

ĐỐT MÃ

Chồng chất thành đồng không lồ
Các đồ mũ mĩ xếp lo ngắt rời
Nhà đồ số cùng người hồn hạ
Mèo, lợn, gà, chó, ngựa trâu bò
Chân mòn khăn áo mồm
Mâm bát đĩa các đồ thiêu chí?

Tôi đưa tay ra ngăn, nhưng nàng

Cùng các bạn Đại-lý

Hiện nay có chiến-tranh, giấy in khan và đất lầm. Mua được đủ giấy dùng thực là một việc khó khăn. Vậy xin các bạn Đại-lý biến thư cho biết nhất định mỗi tuần bán được bao nhiêu số. Chúng tôi không nhận tờ báo ế nào. Nếu ai dè lại và giữ báo ế, nhà báo sẽ tính tiền cề Đại-lý coi như đã bán hết rồi.

Số Mùa Xuân năm nay phải tốn kém gấp bội năm ngoái. Vậy chúng tôi yêu cầu các bạn Đại-lý: Cho biết định lấy bao nhiêu số thường hàng tuần để bán và bao nhiêu số tết 1940. Tinh trả hết cho số nợ cũ, và gửi trả hết những số báo ế, dè tiện việc sổ sách. Xin các bạn Đại-lý biết cho.

NGÀY NAY

nhất định bắt tôi nghe cái giọng ôm ôm, khẽ nắng nặc kia mĩ. Nàng đọc tiếp, mắt đưa đầy miệng uốn éo và ngâm nga một điệu đến từ cười: Hốt mā nào được ich gi

Chỉ là một cách vung chi phí tiền
Cha khuyên con hãy nên nhớ kỹ
Mā đốt rồi còn chỉ tro tro
Lú lú một đồng khá to
Không còn biện cải ích cho ai mà
Kia kia rõ thực cái nhà
Bi thiệu rồi cũng hóa ra vô dùng.

Tôi chỉ còn nước van nang, nhưng biết nàng nhất định không thêm nghe tôi dành phải tinh kẽ

khác: tôi yên lặng ngồi đó và ngủ một giấc. Lúc thức dậy nàng vẫn còn chưa lui chân.

— Cô còn đợi gì?
— Gi? Ông chưa biết tôi là ai.

Tôi là Nàng Thơ của ông Thủ-Sỹ, chuyên chế ríếu về « chuyện đời ».

Rồi nàng « cắp mông » bước ra. Một thứ kèn du-đủ nỗi lên theo điệu chân nồng nề bước.

Hôm ấy tôi đương lúc nhàn rỗi.
— Cach! cach! cach!

— Ai đấy?
Một chị nhà quê áo nâu, yếm dâu nhuộm vỗ già, váy cộc, đi đất bước vào. Chị ta nói:

— Tôi đây, tôi là Nàng Thơ đây.
— Nàng Thơ? Tôi chả tin.

— Thực đấy mà! Tôi là Nàng Thơ của ông Trịnh Tùng Nguyễn viết-Thâm ở « Sau Lũy Tre Xanh » đây!

« Nàng » lấy ở một cuốn sách nhỏ đặt ở thắt lưng giờ ra cho tôi xem, rồi nàng cất tiếng ngọng nghĩa đọc:

Cánh đồng quê là sân vận động
Cửa bao nhiêu trai gái dân cày
Tiếng chim kêu rao rực chòm cây
Là điệu nhạc dương-hòa trầm bồng.

Và bảo cho tôi biết đó là quê quán của nàng. Nàng tiếp theo:

Ta gắng sức! đồng khô ta gắng lái.
Chống với trái cay nghiệt nắng gắt

Nước mưa trời, thôi ta dừng khao khát

Nước gác ta lái ngập pruong thấp cao.

Bằng ấy câu, nàng đều ngâm lên lúc nồng lúc trầm, tôi phải cầu xin mời nó cười để khỏi thất lễ. Nàng thường tôi sung sướng cảm động, lại cất tiếng ngâm to hơn:

Đôi má có em ửng đỏ hồng,
Rặng den dẫu dưới cǎo mồi hồng
Nếu có diêm phun tó son nứa
Thì đẹp... chào ôi! đẹp là láng.

Tôi biết thi hứng như thế thì khôn lồng mà ngắn sớm được dành mặc nàng đứng đó nheo ngao cho đến lúc môi miệng. Còn tôi, tôi rón rén trốn ra ngoài phèo.

Léta

C'est écrit :

Tôt ou tard vous achèterez des chemises à col BALEINÉ et TRUBÉNISÉ chez votre chemisier spécialiste

THUẬN THÀNH LONG
15, Rue du Riz — Hanoi

Agent à Namdinh :

BAZAR AU BON MARCHÉ
140-142, Paul Bert — Namdinh

Đã có nhiều kiểu

MANTEAUX VÀ VESTES 1939-1940

Quý bà, quý cô sẽ được vừa ý về: mọi phương diện và chắc chắn có áo đẹp mặc.

CHỈ LẠI HIỆU MAY CÓ TÍN NIỆM VÀ CÓ THỢ CHUYÊN MÔN

Au chic tailleur

NGỌC-DINH

70, RUE JULES FERRY, HANOI

Marchand de tissus Français & Anglais

SÁCH HỒNG ANNAM

hứng ta ai không nhớ
những buổi sáng
sương ấy của thời
tuổi trẻ; có ít tiền
trong túi, chúng ta riết khát các
hang sách nhỏ trong thành phố,
tha hồ ngâm nga, kén chọn
những quyển sách nhỏ bìa hồng,
giá không đắt mà có những chuyện
hay biết bao, hay đến nỗi chúng
ta sẵn lòng, vì cái thú đọc sách,
hy sinh hết thảy các thứ vui khác.

Tiếc thay! tất cả những « SÁCH HỒNG » nhỏ siu dò đều viết bằng
chữ Pháp, và muôn đọc, muôn
hiểu, muôn thích, chúng ta đã
phải, cũng như phần đông trẻ em
ngay nay, chờ vượt qua được cái
bảng sơ học. Vài lại, dù chúng ta
hiểu chữ Pháp nữa, chúng ta và
những trẻ em ngày nay cũng vậy,
chúng ta vẫn thích hơn nhiều, khi
được đọc thẳng ngay văn viết
bằng chữ nước nhà mà viết hay.
Nhưng văn Annam chúng ta có
những gì để đọc? Về phần tôi thi
tôi đã đọc toàn bộ Tam Quốc, bộ
Tây du, bộ Phong thần, và cả
những bộ Thuyễn tình bể ái, Sóng
bờ bờ, Ngoc lè hồn... còn gi
nữa? Ai nay đều nhân thang rằng
đó không phải là sách để cho trẻ
đọc.

Trẻ ngày nay hình như có nhiều
may mắn hơn chúng ta, hẳn có
người nghĩ thế. Chúng có nhiều
sách hơn bọn ta, mười năm, hai
mươi năm về trước Đúng lắm,
chúng có nhiều sách hơn, nhiều
sách Annam hơn, nên nói rõ thế.
Sự thực, ai cũng biết rằng trong
mười năm gần đây sách in ra
tới tấp, và số tác giả viết văn
Annam một ngày một thêm đông...

Các trẻ em ngày nay có thể mua
để dâng những quyển sách có tên
rất kêu và rất quyền dû: « Người
dàn bà trên truong », « Ngoại
tinh », « Cơm thay cơm cõ »,
« Lục sỹ », « Tôi đã gặp người
dàn bà ấy » « Làm dĩ » và người

ta sắp cho ra « Khi chiếc yếm rơi
xuống ». Còn nhiều sách để mua
cho các cậu học trò hơn vì in khổ
nhỏ và giá có ba xu lại xuất bản
liền liền và như không bao giờ
hết; quảng cáo nói đó là những
tác phẩm của các đại văn hào có
tài áo thuật mà người ta chỉ có
thể thấy ở đất nước Nam cao quý
này!

Phải công nhận rằng tên sách đã
khéo kén chọn và lời quảng cáo đã
khéo thêu dệt để quyến rũ bọn trẻ
mới lớn lên, và hàng vạn cuốn —
đó là theo lời quảng cáo — bán hết
trong nháy mắt. Sự quyến rũ càng
để dàng trong nhiều gia đình
không hay săn sóc đến sách đọc
của con em, để chúng xem nghiên
ngẫu bất cứ cái gì chúng vớ được,
bất cứ thứ gì có thể đánh thức
tinh thần của chúng. Và có lần
chúng tôi đã thấy ở trong lạy các
thiếu nữ những sách mà chỉ cái
nên dã dà làm chúng ta lợm giọng.

Tất cả các điều nhận xét này đưa
chúng ta trở về với những « SÁCH HỒNG » mà tôi đã nói ở trên,
những sách soạn riêng cho tuổi
trẻ và thường thường văn viết rất
hay, hình thức rất đẹp, những
sách rất bồ ích cho tuổi trẻ, khiến
người ta phải cảm tượng tác giả đã
đem vào việc ấy tất cả tình yêu,
tất cả lương tâm và tất cả lòng
kinh trọng nghệ cầm bút. Những
sách viết cho tuổi trẻ đó và những
tác giả viết cho tuổi trẻ đó thiếu
cho chúng ta một cách đau đớn.
Vẫn biết ở đây người ta đã bắt
đầu soạn sách cho tuổi trẻ, nhưng
công cuộc đó thường chỉ có một
mạc đích thương mại, và những
người cầm đầu tỏ ra không có một
chút học vấn, không có một chút
lương tâm, và những tập sách kia
khô khan, nghèo nàn đến nỗi
không đáng mặt công nói tới. Vì
đừng tưởng viết cho trẻ con dễ
hơn viết cho người lớn; trái lại
thế, đó là một công cuộc khó khăn

Thuở xưa, Chúc Nú...

Thuở xưa, Chúc-nú buồm sông Ngân;
Có kè ngồi thương ở dưới trần;
Chạnh nỗi thương tư khôn giải tỏ,
Muôn sao băng bạc sầu không gian.

Tự buổi tiên di, sầu cũng nhỏ,
Nhân gian thời nhớ chuyện trên trời;
Đại bắng vỗ cánh muôn năm trước,
Ai biết trời xưa rộng mấy khơi!

Bích Câu đâu nứa bóng chàng Uyên?
Sông núi thô sơ bật tiếng huyền.
Có lẽ hồn ta không đẹp nứa,
Nét thần thời họa bức thiên duyên.

Giác mộng Minh Hoàng không trở lại,
Trăng ôi! ai chép nhạc Nghê-thường?
Cõi đời cũi mặt quên xa-biec,
Đi hết thời gian, không nhớ thương.

Huy-Cận

đến nỗi ở các nước văn minh
người ta chỉ thấy ở đó những
nhà văn chuyên môn và đề hết
tâm lực nghệ thuật vào việc làm
của mình. Mà cũng không phải
những bực kém tài và kém học
vấn.

Phải lág làm lả rằng ở nước ta,
mọi người đều nói đến tuổi trẻ,
nhưng không một ai thực săn sóc
đến bọn tuổi trẻ ấy mà người ta
hy vọng rất nhiều, săn sóc đến nền
giáo dục của chúng, đến cách sửa
soạn cho chúng ra đời, đến những
bồn phận năng nề đương đợi
chúng. Dẫu sao, cũng chưa một ai
nghĩ viết riêng cho đám tuổi trẻ
ấy mà người ta nói đến, nhưng
người ta không chịu vì chúng, hy
sinh một chút gì, thi hành một
chút gì. Vì khó khăn không phải
ở chỗ có ý tưởng, ở chỗ khởi thảo
những chương trình, kêu gọi
những hy vọng và nguyện ước.
Khó khăn là ở chỗ thực hành
những ý tưởng ấy, thực hiện
những chương trình ấy, làm cho
những ước nguyện ấy thành sự
thực.

Về những sách viết cho tuổi trẻ
thì ý tưởng ấy không mới mẻ gì,

chúng ta chỉ chờ đợi thực hành cái
ý tưởng ấy. Vì thế hôm nay chúng
tôi sung sướng bết bao lúc trông
thấy ở trước mắt, ở trên bàn giấy
chúng tôi quyển « SÁCH HỒNG »
Annam thứ nhất trong một loại
sách sê soạn riêng cho cho tuổi
trẻ An-nam.

Về hình thức, quyển « SÁCH HỒNG » An-nam do nhà « Đời Nay »
xuất bản ấy không kém gì anh nó,
quyển sách hồng Pháp xuất bản
do nhà Larousse mà không ai còn
biết tiếng. Chúng tôi thấy
ngay rằng đó là một công trình
đứng đắn, có tim tài, có kỹ thuật,
một công trình để sống lâu, chứ
không phải để nay ra đời, mai chết
ngoài như biếc bao công cuộc xuất
bản an-nam. Quyển « SÁCH HỒNG » ấy dầu đâu cũng được
các bạn trẻ và cả người lớn hoan
nghênh, yêu mến, vì tuy sách ấy
viết cho các em bé, mà người lớn
đọc cũng rất có hứng thú và bồ ích.

Quyển « SÁCH HỒNG » thứ nhất
ấy khuyến chúng ta đặt lòng tin vào
những quyển sau, vì do nhà « Đời
Nay » xuất bản, sách ấy mang tên
một tác giả yêu dấu của chúng ta,
Khái Hưng, thi sĩ huyền diệu trong
« Hồn bướm mơ tiên » mà ở báo
này (1) chúng tôi đã nói đến hết cả
những cái hay.

Chúng tôi sẽ trả lại với quyển
sách hồng thứ nhất ấy, quyển
« ông đồ bẽ » ấy của của Khái
Hưng trong số báo sau, và ước
ao rằng những quyển sau sẽ ra
ngay, đừng để người ta phải
mong đợi lâu quá.

Văn Lang

(Patrie Annamite số 325)

I. Ai cũng biết báo « Patrie Annamite » không vì thù hận ai mà
nhầm mắt phè binh mặt sát, bao
giờ cũng bàn xét công minh về người
và về việc. (Báo P. A chủ tịch).

Docteur

Cao xuân Cám
de la Faculté de Paris

CHUYÊN TRỊ:
BỆNH HOA LIỀU và NỘI THƯƠNG
Khám bệnh tại:
153, Henry d'Orléans — Hanoi
(Phố cửa Đông, cạnh hội Hợp-Thiện)

Sách « Nội chuyện nuôi con » của
bác sĩ làm có bán tại hiệu Nam-Ký
phố Bờ-hồ, 17 Francis Garnier,
Hanoi. Giá 0p.35 một quyển

ĐÃ CÓ BẢN TIẾNG THU

của LƯU-TRỌNG-LƯ

Một tập thơ đầy nhạc điệu, đầy mầu sắc, đầy phong vị đất nước.
Một công trình ấn-loát dung dị mà xinh xắn. In từ đầu xuân đến
cuối thu mới xong. Giấy thượng hạng. 6 bức tranh phụ bản.

Bia mầu. Giá 1p.50 một cuốn, trước phí thêm 0p.32.
EDITIONS LIBRAIRIE CENTRALE M. TÔ - VĂN - ĐỨC, Directeur

110, Rue du Pont en Bois, Hanoi

Cuốn thơ này toàn bán tiền mặt. Vì số sách in ra có hạn, các đại lý
nào muốn lấy bao nhiêu cuốn, xin cho biết ngay kêu hết, chúng tôi
xin gửi theo linh hóa giao ngẫu.

Bạn học sinh! Còn chờ gì nữa mà không đợi cho được cuốn NỮ HỌC-SINH, một
cuốn sách mà tác giả sê đưa các bạn vào trong cuộc đời thanh mảnh đầy tình-cảm
nhẹ nhàng và êm ái của các nữ-sinh ngày xưa. Sách in rất kỹ-thuật,
Giá 0p.28. Trước phí 0p.21

OUVERTURE
LE SAMEDI 14 OCTOBRE 1930

CABINE
PROPHYLACTIQUE
du Docteur HY
Ancien Interne de l'Hôpital
St Lazare de Paris
Spécialiste des
maladies vénériennes

Ouverture en permanence la nuit de 22 heures à 6 heures du matin

Pour tous soins préventifs contre les maladies vénériennes
(Đè phòng bệnh hoa-liễu)

N° 2, RUELLE HỘI-VŨ

Ao con nít Vinh-Long

Cần nhiều các nhà buôn Nam-kỳ

{ SAIGON
CHOLON
MY THO
BACLIEU
TRAVINH
CANTHO
BIEN HOA }
PHNOMPENH

Bán sỉ và bán lẻ giá rất hời
58 Rue de la Citadelle 58 Hanoi

không
Binh NAM Y !
Binh Di-tinh
vẫn chưa khai
được
NHUNG
không
thai chua bang
thuoc
COTIUM
ICHTHO
mới
chắc chắn
điều tuyệt.
VỐ DÌNH DÀN
CHOLON-SAIGON-PHNH
VAN-HOA
CANTONNAIS-HANOI

Chàng kè tiếp :

— Bạn này tôi vừa khuyên anh
Nam nên dạy bảo nó ngay từ buổi
đầu mới được.

Người đàn bà sa sầm mặt, đáp :

— Ông cứ nói thế chứ nó đáo đẽ
gi mà đáo đẽ!

Biên lặng thinh. Rồi chàng bảo
Nam :

— Anh có mệt không ?

— Không ạ.

— Đã rửa mặt rồi ăn cơm, chắc
đó rồi chứ còn gì. Thuận giục nó
dọn cơm thôi.

Người vợ lườm chồng. Nàng
không ưa cách xưng hô quá thân
mặt ấy ở trước mặt con rể. Nhưng
nàng cũng lặng lẽ vào nhà trong
sứa soạn ô bàn. Vì đó là một bữa
cỗ rất long trọng với đủ các bát
nấu, tuy chỉ có mỗi một ông khách
chàng rẽ.

Hôm nay Nam cũng uống rượu,
và uống không ít nhưng tâm hồn
chàng như vẫn lạnh. Không những
chàng không có cái vui bồng bộ
trong bữa tiệc cưới ở Hà-nội, đến
cái vui âm thầm chàng cũng không
thể có được. Những diện mạo trước
kia rất dễ yêu — trước kia đã bao
lần chàng ăn cùng bàn với gia đình
này — bây giờ chàng chỉ thấy rùng
rung hay kín đáo.

Cả lũ em bé mọi khi quần quật
chàng là thế mà nay cũng giữ gìn
như đối với một người khách lạ.
Chàng nghĩ thầm : « Vô lý ! » Và
chàng bắn học liếc nhìn Lan, để
ngầm bảo cho biết rằng mình khó
chịu. Lan chau mày liếc lại. Hai
người, tuy mới cưới, đã hiểu nhau,
và đã có thể nói chuyện với nhau
bằng im lặng như những cặp vợ
chồng lâu năm.

Ăn xong, Nam đứng nhìn qua
cửa kính ra đường. Chàng vẫn còn
tức tối và chàng không muốn ai
ngầm nghĩa về mặt kém vui của
chàng.

Lan theo ra, ghé gần hỏi :

— Nam sao thế ?

Nam không quay lại, đáp :

— Chẳng sao cả.

Gặng Lan van lơn :

— Em lấy Nam, Nam đứng thế,
tủi nhục em lắm.

— Đứng thế nào ?

— Đứng có cái mặt khó dăm dăm
như thế.

Nam bật cười :

— Lan thấy anh có cái mặt khó
dăm dăm ?

— Chứ còn gì nữa !

Sao không nói mặt xung mày
xía nhân thè.

— Anh muốn em nói thế ?

Nam quay lại nhìn thẳng vào
mắt Lan. Nhưng chàng không giữ
được một giây giận dữ trang
nghèo. Thấy Lan mím cười au
yếm, chàng cũng mím cười theo.
Và chàng rùng mình đưa mắt nhìn
quanh, như vừa chợt nhớ ra mà
giữ lại được một cử chỉ quá suông
sá đối với một người vợ yêu.

Đ E P

TIỀU THUYẾT của KHAI HƯNG

(Tiếp heo)

— Sắp về thôi chứ.

Lan kính ngạc hỏi lại :

— Về à ? Em trưởng...

Lan ngừng bất, vì thấy Cúc tiến
lại gần.

— Cái gì thế, em ?

— Mẹ hỏi anh Nam có nghỉ trưa
không ?

Nam cõi vui vẻ đáp :

— Không, em ạ.

— Thế thì mẹ mời anh vào nhà
trong đánh tam cúc.

Nam hốt hoảng :

— Đánh tam cúc ?

— Vâng, đánh tam cúc, tam cúc
tùi anh hẳn cao lắm.

Nam toan từ chối không biết
đánh. Nhưng chàng chợt nhớ ra
rằng đã một lần chàng đánh tam
cúc tay ba với Lan và Cúc.

— Đánh tam cúc thi buồn chết,
Với lại anh bị sắp sửa về Hà-nội
bây giờ đây.

Cúc vénh váo :

— Về Hà-nội ? Để nghe nhỉ ! Ai
đè anh chị về Hà-nội hôm nay. Mai
về sớm, mai em cũng về học cơ mà !

Lan bèn, miệng tươi cười, nát

au yếm nhìn chồng :

— Phải đấy, Nam ạ. Mai chúng
ta cùng về sớm với Cúc. Hôm nay
trời rét thế này mà đi chuyến ô tô
đợi sốt ruột.

ray chín giờ về Hà-nội thi nǎn
chết ! Nhá, ở lại đến mai, nhá ?

Cúc chém :

— Bảo ngoan chóng cbj yêu
Không có, chị giận, tội nghiệp !

Nam nhào nòng, nghĩ thầm :

— Bọn thiếu nữ ngày nay họ tính
quái, và họ dễ yêu quá !

Và chàng đáp :

— Được rồi !

Cúc vỗ tay reo :

— U, có thể chứ ! Anh ngoan
lắm.

Bất giác Nam mỉm cười nháy
câu Kiều : « Bây giờ thay bậc đời
ngôi... » Và chàng bảo Cúc :

— Cúc không còn giữ một chút
kỷ niệm gì của « chú Nam » cả nhỉ ?

— Có chứ. Những tranh của « chú
Nam », em còn cả đấy, chả mất
một cái nào. Ngày ấy anh vai vê
hơn bây giờ nhiều, nhỉ ? Chị Lan
nhỉ ?

Lan cười :

— Bao giờ anh cũng vui vẻ.
Không, bây giờ anh không vui
về một tí nào. Anh béo lên như
một chú rể mới.

Nam chữa thận :

— Thế à, Cúc ?

— Nhưng đi vào thôi, chàng m
đợi sốt ruột.

Thôi, thế là xong hết mọi việc! Đó là ý nghĩa của Nam, sáng hôm sau, khi thức giấc. Nhớ lại các công việc phiền phức trong mấy ngày liền, chàng hối còn bức bối khó chịu và chàng như có cảm tưởng vừa ra khỏi một tai nạn bất ngờ. Phải, chàng không ngờ lấy nhau, người ta lại phải làm nhiều cái vô nghĩa lý đến như thế,

Nam càng buồn phiền khi nhận thấy rằng Lan đã vui thích trong những cái vò nghịch lý ấy, Lan mà chàng vẫn tưởng có một tâm hồn khoáng đạt như chàng. Lan hỷ hử như trẻ con dược: người ta cho những đồ chơi rầm tháng tam, Lan sung sướng ngắm đoán ô-tô, tưởng chừng từ bé đến giờ chưa được nhìn thấy nhiều ô-tô như thế bao giờ. Nhưng điều mà chàng không tha thứ cho Lan được là Lan yêu quá hai cái hòm da đen trên phủ vương nhiều điều.

Chàng không biết cái tục dán cười bằng những cái hòm tàu ấy có từ bao giờ, và không hiểu sao người sau cứ nhám mắt làm theo mãi người trước cái việc không một chút kỹ thuật ấy. Hết cưới thì phải có cái hòm đen. « Poái, chàng nó là cái gach nực nối liền hai tên chồng vụ? »

Ý nghĩa ấy làm Nam bật cười. Chàng hồn hập đánh thức vợ dậy và hỏi:

— Lan ơi, Lan thích màu gì?

Lan mím cười ú ớ, quàng hai cánh tay lên cổ chồng.

— Mau gi?

Lan nũng nịu hỏi lại:

— Mau gi?

— Anh hỏi thế để rồi anh son hai cái hòm giúp em. Em thích màu gì? Anh son màu ấy mà!

Lan cố tươi cười mắng yêu chồng.

— Nam cuồng màu như ông đồ xưa cuồng chữ hay sao mà bà cái gì cũng muốn son thế?

— Không, không phải bà cái gì anh cũng muốn son, anh chỉ muốn son đôi hòm của Lan thôi.

Lan lặng thinh. Nam đứng dậy khóa lén mình cái áo ki-mô-nô và nói:

— Chắc Lan thích màu xanh. Vậy anh son màu xanh nhé?

Lan gắt:

— Nam trẻ con lắm! Mà Nam không yêu em một tí nào, vì Nam không biết kính trọng cái kỷ niệm thiêng liêng của ngày cưới chúng ta, đem nó ra chế riết mãi trong luồn mây hôm nay.

Mắt Lan long lanh ướt lệ, khiến Nam cảm động và hỏi bạn xin lỗi.

Kỷ niệm thiêng liêng! Nam suy nghĩ. Thi ra mỗi việc quan trọng ở đời đều có những kỷ niệm thiêng liêng. Cái hòm da tàu chỉ là biến hiệu của đám cưới, và sẽ là một kỷ

niệm cho đời vợ chồng sau này mỗi khi ngắm nó lại nhớ đến cái ngày sung sướng lấy nhau.

Bất giác chàng đưa mắt nhìn dòi hòm da mà Lan vẫn còn phủ lên trên một vương nhiêu điều; chàng thấy đỡ chướng mắt hơn trước và chàng tự bảo: « Nó xấu, nhưng có lẽ cái ý nghĩa của nó đẹp! »

Xưa nay ít khi chàng nghĩ sâu xa tới ý nghĩa của một vật. Chàng đã quen nhia màu và nét. Và hầu như đó đã ngầm ngầm trở nên một triết lý của chàng: ở đời chỉ có màu và sắc. Người con gái đẹp, cũng như một phong cảnh đẹp, chỉ là sự hòa hợp nhịp nhàng của màu ya nét. Có ai trông thấy bẽ trong của người con gái, cũng như có ai lại dì ngầm cái ý nghĩa của một phong cảnh đẹp!

Một tâm hồn đẹp? Thị tóm hồn

phải những lần trước chàng yêu kém lần này.

Chàng nhớ lại một lần chàng chung sống trong gần hai năm với một kỹ nữ. Sống với nhau như het vợ chồng. Và chính chàng cũng không hề phân biệt cái tiêu gia đình tạm thời của mình với những gia đình chính thức của các bạn. Đến nỗi mùa hè năm ấy chàng đã đưa Yên (tên người kỹ nữ) ra Sầm-sơn ở chơi một nửa tháng cùng nhà với gia đình một người bạn. Bà thân mẫu của bạn vẫn tưởng Yên là vợ chàng và yêu quý Yên lắm vì Yên rất ngoan ngoan, nết na, khéo chiều các « cụ » cũng như khéo chiều tình nhân. Nhưng một hôm có người mách với bà cụ rằng đó chỉ là một gái nhảy, tức thì bà cụ làm ấm lên và « mời » Nam đi ngay.

Nay nghĩ lại, Nam không còn

vì mấy hôm sau, gặp Yên di với tình nhân mới, không những chàng không ghen, mà chàng còn mừng thầm rằng Yên đã yên sở, và sẽ không dèo quấy nhiễu chàng nữa.

« Ở đời có việc gì quan trọng đâu! » chàng nghĩ thế. Từ tưống ấy đã hầu thành một tư tưởng sáo đổi với chàng. Chàng thấy nó không còn thực vì nó không còn đẹp một tí nào nữa. Nhưng dù không ugly, nghĩa là không nghĩ sâu xa với tất cả tư tưởng, cái ý nghĩa ấy, vì thói quen, vẫn lảng vảng trong óc chàng: « Ở đời làm gì có việc quan trọng, làm gì có việc thiêng liêng! Một kỷ niệm chỉ là một kỷ niệm. Nó chẳng thiêng liêng, cũng chẳng sao cả! Ở đời chỉ có hiện tại. Biết hưởng hiện tại hơn người khác đó là cái hơn đời của nghệ sĩ. Quá khứ và tương lai, sự thực, chỉ là hiện tại, vì chỉ có trong hiện tại. Mình hồi tưởng lại những ngày sung sướng, và mình sung sướng, đó là mình chỉ dương hưởng cái sung sướng hiện tại, cái cảm giác sung sướng hiện tại mà thôi: quá khứ và tương lai không có, hay chỉ có ở nơi các thầy bói và tướng số. »

Lan nằm trong chăn ấm, mơ mộng nhìn lên đình màn. Bỗng nàng hỏi Nam;

— Nam nghĩ gì thế?

Nam rùng mình. Cả một quá khứ trở về hiện tại, bay đúng hơn cả một hiện tại vút thành quá khứ. Một hôm, Yên cũng bồi chàng thế. Đề sống lại một phút đã sống, chàng trả lời như het lầu trước:

— Nam nghĩ đến em.

Vì cũng như lần trước, chàng chạy vào giường âu yếm hôn người yêu! Rồi chàng bảo Lan:

— Người ta nếu trông thấy được ý nghĩa của nhau thì buồn lắm, em nhỉ.

— Tại sao thế, anh?

— Vì người ta rất hay nghĩ bậy. Đôi mắt ngờ ngác của Lan dăm dăm nhìn thẳng vào mắt Nam như đê tìm tội. Nam sợ hãi vẫn vờ và nói chống chế:

(Còn nữa)

Khái-Hung

nào chẳng đẹp ở trong một hình thức] đẹp. Thứ xấu mà ngày thơ xem có ai thương được không? Nhưng cái ngày thơ ở người đẹp là một cái đẹp. Cả đến những cái tai ngược, ngu ngốc, kiêu ngạo, cũng đều không hẳn là những cái xấu ở dưới màu và nét cân đối của một thân thể hoàn toàn; trái lại thế nữa.

Nhưng nay một câu « kỷ niệm thiêng liêng » nhì làm lung lay cái triết lý của chàng. Ở đời mà có được những việc thiêng liêng, mà có được những kỷ niệm thiêng liêng? Chàng và Lan lấy nhau, đó là một việc thiêng liêng trong đời chàng, trong đời Lan?

Đã biết bao lần chàng làm cái việc ấy với biết bao các cô gái khác nào chàng có nghĩ đến sự thiêng liêng như Lan đâu! Mà cũng khôn

Blouson-Pull'over-Chandail...

Hàng dệt Phúc-Lai đã có catalogue 1939-1940 các hàng mùa lạnh. Áo len, áo sơi, đủ các kiểu, các lối, các màu. Các nhà buôn nên viết thư ngay về lấy mẫu.

PHUC - LAI

87-89, ROUTE DE HUẾ

— HANOI —

Y NÓI CHUYÊN

Một người giỏi dù mọi phương diện

Hồi tháng giêng năm ngoái, ở Thụy Sĩ có một người ta có làm lễ sinh nhật nhà thám tử trứ danh Swedenborg, sinh ở Stockholm năm 1668 và mất năm 1772 (ông thọ 104 tuổi).

Ông biết rõ ràng tên người ta đã phải tặng ông cái danh hiệu là người giỏi dù mọi phương diện.

Ông là: nhà tâm-lý-học, nhà triết-học, nhà toán-học, nhà địa-dư-học, nhà kim-kết-học, nhà khoáng-vật-học, nhà thô-môc-học, nhà hóa-học, nhà vật-lý-học, nhà động-vật-học, kỹ-sư về khống-khí-cầu, giám-dinh-viên, âm-nhạc-gia, tác-giả sách về văn-chương, thơ múa, nhà làm-tuật, kỹ-sư mỏ, nhà kinh-lê-học, nhà ăn-loát, nhà sinh-tràng-học, nhà thần-học, thi-sĩ, nhà tiều-sử-học, nhà thiên-văn, thơ đóng sách, nhà họa-dồ-học, nhà sinh-lý-học, v.v.

Ông đã sáng chế ra một chiếc lầu ngầm, một khâu dại bắc, một chiếc đường-cầm mây, một cái kèn loa, một cái bếp lò, một cái xe để tải đồ nặng rất tiện lợi, một cái máy đóng sách rất giản tiện, v.v.

(A. V.)

Cái đời phiêu-lưu của ông kết-liên chính như ông đã báu.

Tưởng nên nói thêm rằng ông là anh em với đại-ý cùi khaki Cody là một tay cưỡi ngựa giỏi nổi tiếng hoan-cầu.

Một thí dụ khác về sống lâu ở Calcutta đưa lại. Một người đưa thư Jack Robert, hàng ngày phải đánh xe qua rừng rậm, đã luôn luôn sống sót đời rất nguy hiểm vì hàng ngày ông phải chống chọi với thú dữ trong rừng. Nay ông ta đã một trăm tuổi! Ông làm nghề này đã một trăm năm nay và định chỉ về hưu khi tới một trăm hai mươi tuổi.

Xin nói thêm cho những nhà nhân-chủng học rằng ông đã lấy vợ ba lần và có cả thấy bảy con.

Vậy, tưởng muốn sống lâu, ít ra phải hoạt-động.

(A. V.)

Số tiếng nói trên hoan-cầu

Có bao nhiêu thứ tiếng nói ở trên trái đất? Đó là một câu hỏi chưa bao giờ giải quyết xong. Tuy thế nhiều nhà triết-học đã tìm đến đã từ lâu. Nhờ có sự cộng-tác

— Chỉ xen em, thưa chí là một cảnh bê trôi nỗi trên mặt nước.

— Trời chim thì có, chứ bộ chí nỗi sao được.

nha, tiếng Pháp, tiếng Bồ-dào-nha và tiếng Ý. Còn về các giọng khác thì tiếng Tàu thông-dụng hơn cả; rồi đến tiếng Nhật, tiếng Á-rập, tiếng Án-độ và cuối số là tiếng Ba-lut.

(Marianne)

Dõ hộp

Mới đây ông giám đốc một viện bảo-tàng Mỹ có nhão được một thứ hàng quý ở Ai-cập gửi đến cho viện bảo-tàng của ông.

Hai chiếc hộp lớn trong có chứa hai cái xácướp người Ai-cập từ đời vua thứ mười chín.

Khi trả tiền vận tải và tiền thuế doan, ông không khỏi lấy làm lạ khi nhận thấy nhà doan đã biến vào giấy giao hàng những di-tích của một thời đại lớn về xứ Ai-cập như sau: « Vận tải đồ hộp ở hải ngoại » (Transport de conserves d'outre-mer).

(A. V.) — ■

LU'Q'M LẤT

Xung - đột một cách hòa-bình

Hồ-DÀ VÀ bắc-cực là những người đang làm gương mẫu, họ không có nhà cảnh-sát, cũng không có quan tòa (ở Lapone người ta không biết trộm cắp là thế nào). Khi một người dân bắc-cực cho là bị một người khác súc phạm đến mình, thì làm một bài ca chế riệu kẽm đít và mang hát trước công chúng.

Kẽm đít cũng làm một bài ca theo lời ấy để mang hát trước công chúng và tác giả bài ca hay hơn sô thắng trận.

(Marianne)

Muốn sống lâu

DAI-ÚY John Clarence Anderson vừa mới mất ở Pottoburg. Ông thọ đúng trăm tuổi và là người sống sót cuối cùng trong bao mươi chín người đầu tiên đến tim mỏ vàng ở California.

Ông đã trải qua nhiều cuộc thám-biểm nguy hiểm, đã trải đói, khát, nóng, rét và luôn luôn nhẫn; rằng lẽ ra ông cũng sống tới trăm tuổi.

quốc-lễ của những người am hiểu, nay người ta đã có những con số đúng. Các nhà làm meo đã tính được 6760 thứ hàng khác nhau mà qua nửa đã tạo nên do những thứ tiếng đã chết. Tổng cộng có 2.795 thứ tiếng nay hiện hành. Trong giống da trắng, tiếng Anh thông-dụng hơn hết, rồi đến tiếng Nga, tiếng Đức, tiếng Tây-ban-

Chính sách chiến tranh của Đức bằng tàu ngầm, trong hồi Âu-chiến trước kia

TTRONG cuộc chiến tranh trước kia, lần khai chiến thứ nhất về tàu ngầm vào ngày nào?

— Ngày 4 février 1915; thủy quân Đức tuyên bố những khu vực bao bọc các đảo Anh là khu vực chiến tranh.

Việc khai chiến ấy có ảnh hưởng những gì đến các nước trung lập?

— Mỹ phản đối việc khai chiến của Đức ngay 14 février. Hòa-lan phản đối ngày 12 février 1915 và Thụy-sĩ cũng phản đối ngày 15 février. Cũng hôm 15 février, chính phủ Đức hạ lệnh bí mật cho bộ thủy quân đánh lại việc đánh phá tàu buôn của các nước trung lập.

Tuy thế tàu ngầm Đức vẫn đánh các tàu buôn và đánh đắm chiếc Lusitania ngày 7 mai 1915, chiếc Arabe (Anh) ngày 19 aout 1915 và chiếc Auconia (Ý) ngày 7 novembre 1915.

Lần khai chiến thứ hai của Đức về tàu ngầm vào ngày nào?

— Ngày 8 février 1916, chính phủ Đức gửi một công điện cho các nước trung lập báo trước rằng kể từ ngày 29 février 1916, những tàu buôn trên có đại hắc sẽ bị coi như tàu trận. Ngày 14 mars 1916, chiếc Sussex, tàu buôn Pháp có chở nhiều hành khách

Mỹ, bị thủy lôi phá trong bến Manche và ngày 18 avril, thống lính Wilson báo cáo nước Đức rằng Đức không hi hành những sự hạn chế về việc chiến tranh bằng tàu ngầm; nếu còn xảy ra như thế nữa, chính phủ Mỹ sẽ tuyệt giao với Đức.

Vì đâu Đức công kích rất bằng tàu ngầm?

— Vì đó đốc Holtzendorff, trong một tờ bẩm về ông Hindenburg ngày 22 décembre 1916, cam đoan sự thành công về việc: chiến tranh quyết liệt bằng tàu ngầm.

Sau hết, Đức nhất định dùng lối chiến tranh quyết liệt bằng tàu ngầm thế nào?

— Mặc dù có bức điện tin của ông Bernstorff, đại sứ Đức ở Washington, gửi về ngày 19 janvier 1917 báo chính phủ Berlin rằng nếu việc chiến tranh bằng tàu ngầm kịch liệt thêm thì sẽ không tránh khỏi sự đoạn tuyệt về việc giao thiệp với Mỹ; chính phủ Đức, ngày 30 Janvier 1917, tuyên bố là từ thứ ba về chiến tranh bằng tàu ngầm.

Việc xảy ra đúng như ông Bernstorff đã nói: ngày 3 février, chính phủ Mỹ tuyệt giao với Đức.

(Ric et Rac)

M. dịch

Điền tron mới nhảy

n, mắt lái lung bùng, lưng đau thắt, nhất là
uá độ, người thấy xanh xao vàng vọt, mắt sâu,
mạnh, thần không có, đi đứng không vững.
nay đừng

BỘ THÂN TINH hiệu « MẸ CON »

QC-HA 130, Rue de Paris — Cholon

Nhân-kiến-Tho, 26bis Bd Gia-Long,
m-1. Tờ có carte de presse của một tờ
nhà ở Hà-nội cấp cho, mua sắm tại Saigon
trong năm 1915. Vô, có phải
a giấy không hành không? Có carte de

(Xem tiếp trang 14)

Phục-Đảng Dược - Hàng 130, Rue de Paris — Cholon

Lời noi ai ?

U. Nguen.

— Anh lúc này hư lâm?
— Không hư sao được, mợ ấy
đã chán tôi cứ lạnh lùng mãi, thì
còn lạc thú gì?

— Chị ơi, nhà em cứ đồ tội cho
em, ở với nhau hơn 10 năm bây
giờ nhà em đậm ra lêu lổng...

— Em ơi, không phải lỗi ở chàng
nào cả, muốn sống trở lại tuân
trắng mài, vợ chồng em hãy uống
thuốc BỒ-HẠCH VẬN-BẢO.

Thuốc VẬN-BẢO là cứu tinh
của tình yêu, có thứ cho đàn
ông, có thứ cho đàn bà.

1 hộp dùng 10 ngày 4p.00
1 hiệp là 4 hộp 15p.00

Tổng phát hành phía Bắc:

VẬN - HÓA

8, Rue des Cantonais — Hanoi

Tổng phát hành phía Nam:

VỐ - ĐÌNH - DÂN

323, Rue des Marins — Cholon

ĐẠI-LÝ: Mai-Linh 60-62 Cầu
Bất Haiphong, Nguyễn-văn-Dức
11 Rue des Caisses — Hanoi

Tôi gặp một « giáo sư »

(Tiếp theo)

GUỒI đàn bà có vẻ hẫu-
sản đó ngồi xóm xếp
thành hàng một nhũng
thói sái dài dài. Mụ
không nhìn « chồng »
mà lầm bầm :

— Rõ chuyện vớ chuyện vẫn!

Câu lầm bầm đó là một cái lệnh bắt
L. d. T. phải xoay câu chuyện vào một
vấn đề thiết thực. Hắn nắm tay kéo
lùn tôi sang ngồi bên giường của vợ
chồng hắn.

Tôi chưa kịp ngồi hẳn hoi, hắn đã
vớ lấy bàn tay trái của tôi, lật ngửa ra.
Và giọng hắn, tự nhiên, đổi thành một
giọng tro-trẹo cải-luong Saigon :

— Thế bây giờ, tôi coi tay cho vous,
nghe?

Hắn xem một lúc rất kỹ-càng: ngực
tay trỏ câu ghét và sáu thuổc phiến
đi đi lại lại, mon men như tìm một cái
rầm con trên gao bàn tay tôi. Hắn
ngiêng đầu gật gù mấy cái. Rồi lấy
một cái thước bằng đồng dài độ 20
phân tây, đo dọc, đo ngang và đo chung
quanh. Vừa biện chép, vừa gật gù gật
gù. Hắn như đã tìm thấy một cái gi lợ
lầm trong đời tôi.

Mồm hắn lúc đó méo về một phía:
một bên môi dưới bị kẹp giữa hai
chiếc răng nanh vàng khè, dâ tái lại
càng tái thêm.

Hắn cố tông cho bộ mặt một vẻ nghĩ
ngợi dăm đăm, già cả. Nhưng vì hai
mắt hắn trắng tráo quá, nên tôi trông
hắn kỳ-khỏi như một đứa trẻ đeo râu
giả. Tôi không hiểu rằng con người
ấy đã lấy gì để bảo đảm cho cái mồm
ấy, trước những khách hàng?

Vì thật ra, tóc của hắn là tóc của
những người ngủ ở só chợ, và da
mặt lại là da mặt của những kẻ sống
ở đầu đường...

Tôi vui vẻ đợi cũng không lâu. Vì
hắn đã thong thả cúp cặp mắt xuồng,
như để hỏi lấy một đại-ý, rồi nói
một thời luân quẩn như sau này :

— Tôi đã coi cả ngàn bàn tay như
vậy. Ít khi tôi có làm qua chót-dính.

« Bàn tay của vous, nghe không? »
trong thi mèm, mà ngoài thi cũng đơ!
Mèm là tiêu biểu của người phong
lưu quân-lữ. Mèm đơ lại là mả của
võ-phu. Nghĩa là vous trực ra là
một.. « vết thử sinh », mà lại thích
« nghề vỗ sĩ ».

« Nghĩa là nứa : vous có nhiều nghiệp
lực lắm.

« Trông tay mà xé cái óc, vì cái tay
chỉ là dày tờ cái óc, nếu ta theo lời
Corneille trong tuồng Le Cid. Tôi biết
chắc rằng vous có khi — tôi biếu cò

khi thôi, chứ không phải là luôn
luôn nghe? Vous có khi bẽ ngoài thi
lãnh đạm, cứng cáp lắm, mà bên trong,
vous mềm siu, dễ bị kích-thích, dễ
bi lừa lọc, dễ bị... « cảm-hoài »!

Hắn ngừng nói để nhìn ngang tôi
mà cười một cách bí-mật. Sau khi đã
bảo tôi :

« Cái đường đi ngang bàn tay sao
mà nó vỡ rõ cái đời tình-sử của vous
thế? Tôi chưa thấy cái nào mà lộn-xộn
hơn thế nữa!

Hắn quay về phía vợ :

« Minh đưa giùm cho cuốn sổ, đặng
cho « sù » ký avance nghe! (đưa tiền
trước).

Hắn kè quyển sổ tay nhận tiền trước
của khách hàng, trước mặt tôi :

« Vous bằng lấy tạm một quẻ, coi
cho biết, chỗ anh em, xin bớt ba mươi
pháo trám. Đáng lẽ một đồng, tôi hạ
xuống bảy hào. Để lại cho nhau chút
ít, đặng có nhở vous quẳng-cáo giùm
cho trong chỗ bà con.

Xong hắn lại dỗ dành tôi :

« Hồi nầy, tôi mới nói sơ sơ cho
vous bay mà thôi. Đợi tôi còn phải
tinh trong bảy hôm nứa. Hôm thứ 8,
tôi sẽ trao cho vous một tờ giấy chép

— Minh cất đi!

một nghiệm thấy đúng, vous không
nên bỏ lỡ dịp gặp một giáo-su có thực
tài như tôi mà lấy một cái cầm-nang
đầy đủ hơn.

« Vì chẳng giấu gì vous, nghệ thuật
của tôi, tôi học tại nơi một ông thầy
đáng là thày trên hết các thày ở đời
này. Tôi dám chấp tất cả các giáo-su
giả-mạo & Đông-dương này theo kíp
tôi...»

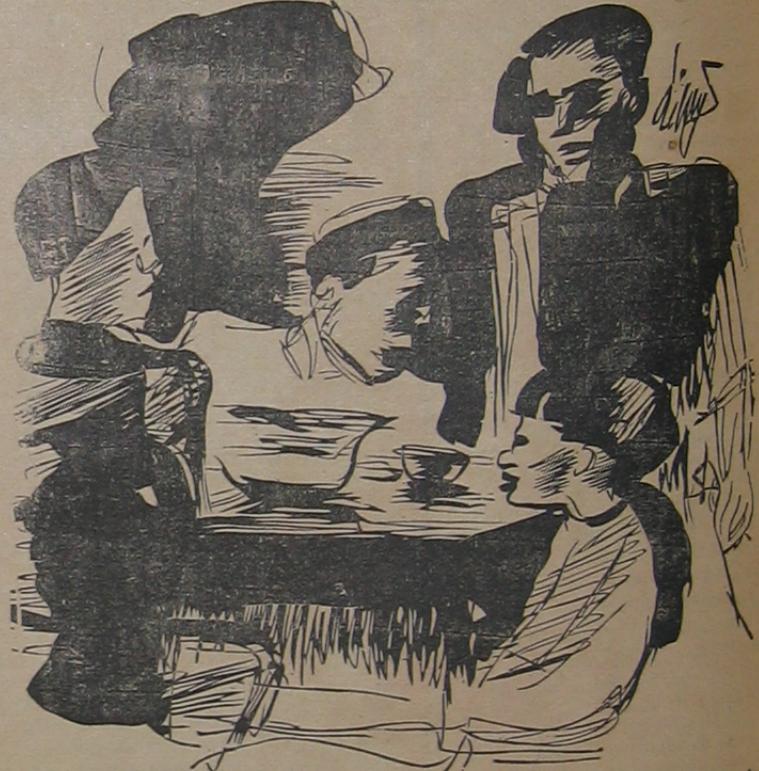
Quyền sở vẫn để mở đợi chữ ký của
tôi. Cập mặt của vợ hắn vẫn đầm đạm
nhìn tôi. Mồm của L.d.T. vẫn loe ra,
như để « vây chặt » và sáp hút lấy tôi.
Trước khi mất bầy hào, tôi băng nói
một câu dã.

— Có ngứa thế này, ông hiểu
không? Đến đây, chủ ý tôi là để điều
tra về nghệ thuật tướng số. Nếu tiễn
tôi sẽ dăng báo...

Tôi tướng tượng ra một con gà sống
tay đang sờ đuôi múa cánh. Và lúc
về chiều, nó thui thổi như một con
« chim đất ».

Tôi có thể nói rằng L. d. T. đã cựp
cập môi và mắt xuồng, cả bộ tóc trên
đầu nứa, khi hắn đầy cuốn sách trả
cho vợ, và lầm bầm :

— Minh cất đi!

đại lược đời đã qua, đời bây giờ và
đời tới của vous hẹn trong vòng răm
tháng. Vous sẽ lựa chiều mà « hành
động » cho đặng nhều sự may mắn.

« Mùa đều chỉ mất có 7 hào, thi tôi
không thể nói nhiều cho hết được...»

Tôi hỏi :

— Ông muốn nói đến cái « cầm-
nang »?

Hắn lắc đầu mấy cái nhanh quá,
làm cho tôi bất giác phải hơi lùi
người lại. Thủ tướng-tượng một cái
chỗ quét bụi mà người ta vừa rũ mảnh
mây cái! Hắn trộn lên một cắp mắt
đã không còn trắng nứa:

— Cầm sang! Ô cầm sang? Phải
mắc (đắt) gấp mươi bảy hào kia! Cầm
nang là một thứ dùng để xuốt cho đến
lúc chết, một thứ « búa » dùng, đặng cõi
xuất tị hung, tức là theo lanh tránh
đã.

« Vous hãy lấy tạm đặng 7 hào. Mai

vợ hắn ngạc-nhiên lắm. Cắp mắt
đưa từ tôi sang hắn:

— Thế nào?

L. d. T. nhắc lại :

— Tôi đã bảo: thoi cất đi. Thi là thôi,

cắt đi. Chủ còn thế nào nứa.

Thước đo bằng đồng, cuốn sổ-tay,
và tất cả những cái gì vướng víu, vò
ich gần bàn đèn, chỉ một loáng là biến
tất cả.

Gióng L. d. T. nhỏ đi:

— À, thế ra là một nhà báo đây! Nhà
báo với nhà tướng số, cũng là theo
một nghề tự do. Ta có thể coi nhau
như là bạn đồng nghiệp rồi...

Rồi cái tính thích huênh hoảng đã
thành như một cỗ tài rồi, hắn lại cho
tôi một bài học về nghề lùn hào.

Mở đầu bằng một câu: «... Phải biết
trong nghệ thuật và cần viết như, Londres chả han...»

Kết câu bằng một câu:

Luthart
57
Rue du Chanvre
HANOI

Violons
Banjos
Guitares
Mandolines
Cordes harmoniques
Accessories

Chứ dùng lợi dụng ngã bát để
chém già và làm tiền.
Và chém cầu bằng ba tiếng gon :
« Hiểu chưa ? Nghe ! »

Tôi từ giờ L. D. T. sau cái tiếng
nghe ! đặc cài lương Saigon ấy.
Vì ra đến ngoài đường mới phi lên
cười :

— Chết người được thực ! Đang làm
nhà, đang hót tiềa như khuỷu hót
nhất ! Thế mà nghe tiếng nhà báo, là
tửu ! ngay ra được thôi ! Ít nhất là
hai giờ, và chẳng nó đang chửi thẳng
với giặc một người đến để lật tẩy nó.

V. quay mặt lại phía tôi :
— Nô đã đánh trống lảng, và không
nói đến tướng số nữa. Vì sao ? Vì ông
đã đi với tôi. Mà tôi lại là thằng đã
biết rõ cái « tẩy » của nó rồi. Chính
tôi đã giúp nó luôn luôn, thuở nó còn
ba dò qua lầm. Ba dò đến nỗi không
lẽ dì kéo xe, vì yếu quá, đành phải ra
ngồi rỗm ở đầu đường làm một anh
thầy tướng, ngày kiếm vớ vào rầm xu
một hào vậy. Tôi giúp hắn là giúp thế
này :

— Tôi làm quảng cáo sống cho nó !

V. phải giáng kỹ cho tôi hiểu :

— Bà mụ rập vào kiều mầu của cha
mẹ bà, nên nặn ra hồn xấu quá, đã
lùi lại vẹo vẹo. Nhưng giờ lại khéo
đen cho hồn một khối óc tinh khôn,
và một ngọn lửa rực rỡ cùng. Trước
mặt ông, bà còn đại luận như thế,
hưởng hờ lúc hồn nói phét trước một
lũ người vò học ? Các anh đứng nghe
thôi thì mỉm mỉm, say mê cả tâm thần
ra. Họ nghe đã đành, nhưng cần phải
cho họ bỏ tiền ra.

— Tôi thương hại hắn ngồi nói rã hơi
mẹp ra mà có khi chẳng có trình nào,
không được bằng lấy một anh xầm
hay một anh bán dầu trên xe hỏa.

— Một buổi, tôi nghĩ được một mèo :
Tôi sẽ vào bỏ ra hai hào, chia tay ra
nhờ nó xem tướng hộ.

— Ông thử tướng tượng xem : Có khi
phá tiếng Pháp, có khi lại « Khổng Tử
viết », nó kè dài của tôi ra vanh vách,
lại bịa thêm vào vô số. Nó kè cả rằng :
ngày này năm ngoái ở tại Saigon, tôi
bi một trận đòn oan xung thiên. Người
tính tôi, không bằng tôi, nhưng danh
tôi được mà tôi không biết âm-dương
chỗ mè-lê mà đi kiện.

— Tôi nhận được cưới mà nói thêm
rằng người đánh tôi là i-xếp. Hắn
cái mà bảo là « Ma-tà » cơ !

— Mọi người đứng quanh đó phục bắn
ghé lầm, và yên trí rằng « con ma-tà »
trong « nước » Saigon cũng đánh
người ta như ngoài Bắc minh thời, có
lẽ nó còn hoành-hành hơn thế nữa,
vì trong đó thiếu Đức Thánh Trần...
vân vân.

— Thế rồi họ xô vào mà nhở hồn xem.

— Và anh nào, anh đấy được coi tai vì
nghe nhau, đều lấy làm bả hê lầm.

— Một anh Lý ra tinh chạy việc, cũng
nhờ hồn xem tướng. Tôi đã biết trước
tên nói tiếng Pháp bảo cho hắn biết.

— Thế là ông Lý tự nhiên thành ông
chánh, và mời hắn đi ăn cao lầu để
thuê hồn thảo đơn cho...

V. buồn bã nói :

— Nghe đâu nó đã bị án ở Nam kỳ.
Con người ấy, rồi chỉ có mạn ngược
mới dung nỗi nó. Tôi muốn nói : nó
sẽ đến cơ sống giữa hai người lính
khô xanh... Vâng, lại, đời những anh
« Phết ngôn », đáng ở những chỗ đó

Làm tiền

PHÓNG SỰ của TRỌNG-LANG

(Tiếp theo)

mời phải, vì có khi chúng ở chỗ đó
mà ra ».

Làm báo và làm tiền

Một người bạn trẻ một hôm hót hả
tim tôi và rủ tôi đi « làm tiền ».

Anh ta rỗ tôi như sau này :

— Một hiệu cao lầu lớn ở Hanoi, hiệu
có nuôi một người bếp hủi. Bây giờ
tôi đưa anh đến. Ta sẽ gọi cái gì ào.
Trong khi đợi, tôi mời người chủ lên
nói chuyện. Mấy mà không : « mời
các ông sợi gai thi sợi, và đây, đây, gọi
là hai chục xoàng, để các ông xe pháo
và các ông lùi đi cho ! »

Tôi chỉ cười, thích ngầm rằng tự
nhiên mà có một chút tài liệu với một
vấn đề mới. Anh ta lại dỗ :

— Hay là thế này vậy. Chúng ta làm
từ từ thôi. Anh đến hỏi thẳng ngay
ông chủ. Đưa carte nhà báo của anh
ra, và yêu cầu ông chủ cho anh được
vào điều tra về một người bếp hủi.
Mấy mà ông chủ không lác sêch mắt
đi. Lúc đó, tôi sẽ làm tiền hộ anh, nếu
anh ngượng yê việc đó. Nhé ?

Tôi lắc đầu. Anh ta xoay cách khác :
« Hay là anh cho tôi mượn carte
nhà báo của anh ? »

Lần này, tôi đặc cách tiến anh ta ra
cửa một cách vui vẻ hơn mọi lần.

Làm tiền ông chủ cao lầu, không
bao giờ tôi nghĩ tới nữa. Nhưng tôi
cũng đã đến đó ăn, cùng với râm
người bạn, để được mục kích một
việc làm tiền khác.

Bao thầu

Chúng tôi ngồi ảo trên gác, trong
buồng. Tôi vẫn nghĩ đến người hủi,

nên những cái cảnh gà rán, là món
sở thích của tôi, tôi trông nó sần sùi
như có bệnh hủi. Mở ở mi sao, tôi
tưởng tượng là mủ của người hủi.
Tôi giữ riêng cho tôi những cảm giác
ghê gớm đó, và để yên cho ông bạn
ngão như voi ăn chuối. Tôi lấy có là
đau bụng mà chỉ hớp vài hụm rượu
nguyên chai, và để lèn xuống bếp. Tôi
chỉ thấy giữa rau rưa thịt cá bừa bãi,
mấy người béo ngậy đang làm việc,
mồ hôi rôm rốm trên da mặt hồng
hào của họ, và chỉ thấy họ sỉ mũi
bằng tay, khạc và nhở bừa bãi.

Tôi không thấy « bệnh » hủi. Nhưng
tôi chỉ thấy cái gì cũng bẩn quá hủi.
Nhất là cái sâu đưa đến chuồng tiêu
giáp bếp. Một cái sâu có thể nhơ nháp
đến thế là nhất, một cái sâu dùng để
nhốt gà, và để cho họ đi già...

Hay là tôi xuống bếp đúng vào cái
ngày họ lười một chút ?

Tôi trở lên gác, lặng lẽ nhìn các ông
bán áo. Họ ăn sấp xung, và gọi bồi
linh tiền.

Tôi thấy một người trong ban tôi,
nhìn anh bồi, túm tim cười và nói mấy
tiếng :

— Bao thầu chứ ?
Anh bồi gật đầu, như đã quen với
những câu hỏi đó.

Ban tôi dùi cho anh ta nắm hào, và
trả ở quầy một đồng hai.

Không bao giờ, tôi thấy ăn eo lâu
rẻ hơn thế nữa.

Ha đến cửa, ông bạn tôi mới vỗ vai
tôi :

— Thế là bao thầu, nghe chưa ? Chúng
minh ngỗn như mè đói, ăn hết cái nõ
đến cái kia, nõc cả rực rỡa. Tình
xoòng cũng hết it là ba đồng ruồi. Cho
thắng bón nó bao, thì chỉ mất có thể
thôi, nghĩa là đồng bảy ? Nhưng mà
thật ra, bao thầu có những ba lối kia :

« Lối thứ nhất đối với người không
quen Bồi ta đến xin với anh bừa ăn
ấy, nghĩa là anh mặc kệ nó muốn
xưởng tiền với chủ bao nhiêu thì
xưởng. Thị hè nào anh ăn cũng được
re re một chút. Chủ hận anh ăn hết
ba đồng, nhưng được rẻ bằng độ ba
đồng hai, ba đồng ruồi. Nó cầm ba
đồng ra quầy, nhưng chỉ tính với chủ
có đồng ruồi thôi. Nó bỏ túi đồng ruồi.

« Khi đã quen rồi, thì dùng lối thứ
hai, tức là khoán trắng. Anh khoán với
nó ba đồng, muốn ăn gì thì ăn. Cách
nó trả tiền cho chủ cũng như lối trên.

« Còn lối thứ ba là i chung ta dùng.
Trong lối này, trả tiền tự mình tính
lấy, cho nó tiền bao nhiêu cũng tùy
mình. Có quen lầm mới dùng lối này
được, vì bồi soi ít lầm

Bạn tôi nói khẽ :

« Chỉ có bao thầu mà một anh « phò
kê » (bồi) ở hiệu này kiếm trong mấy
năm được rám rắp bạc vốn, ra mồ
hiệu riêng.

Anh bỗng cười vang lên :

« Bao thầu dễ chịu làm chử ? Còn hơn
ngày xưa, di ăn cao lầu, cũng chính ở
đây, đĩa lớn đĩa nhỏ thì cho vào túi,
hay là quẳng sang bên cạnh, hay là
quẳng qua cửa sổ, vong mang.

« Vì họ tính tiền theo số đĩa. Ít đĩa,
ít tiền vậy ! »

Tôi hỏi anh :

— Chủ đâu mà để họ hoành hành
như vậy ?

Anh trả lời một cách rất vui vẻ :

— Chủ à ! Cái « lị còn ti tánh pác »,
còn « ti phay phà mủi ! » (cỗ đầu tàu)
Rồi về nhà, ti ngửi gật ! cơ lơ bo !

(Còn nữa)

Trọng Lang

Tại sao người làm con cùi giữ mãi chữ hiếu, không nghĩ đến hạnh-phúc
suốt đời mình, cha mẹ đặt đâu con ngồi đấy ?

Tại sao người làm cha mẹ có quyền coi con như một vật sở-hữu ?

Tại sao một công-nương Huế mới 17 tuổi mà đã phải chết yêu đê
phi mất cái tuổi xuân ?

Tại sao hàng trăm nghìn thiếu-nữ mơ-mộng xinh-tươi đã phải chết ?

Muốn biết rõ, các bạn hãy nên đọc :

NANG HANH VANG

Tiểu thuyết của VŨ - TRỌNG - CAN (giá 0p.40, cước phí 0p.21)

Trong đó sẽ giải-quyet rõ ràng những vấn-dề thường xảy ra trong gia-dinh Việt-nam

EDITIONS LIBRAIRIE CENTRALE

TÔ VĂN ĐỨC, Directair, 110, Rue de Pont en Bois - HANOI

Tổng phát hành : Trung kỵ : M. Lê Thành Tuân, 119 Bd Gia Long - HUẾ

Nam kỵ : Minh Phương, 15, Cité Vău Tân - HANOI

Bạn đọc sinh / Cuốn NỮ HỌC SINH đã chờ các bạn rồi. Các bạn sẽ nhận thấy
những ngày tươi sáng đầu xuân của tuổi trẻ. (Giá 0p.28 cước phí 0p.21).

LY TOÉT

Của N. Bảo

Con chó lợ

Một người mang một con chó đến cho một họa sĩ vẽ, nói hai hôm sau sẽ đến lấy.

Khi về xong, người kia đến rất bỗng lóng.

— Ông vẽ đẹp lắm, giống lắm, nhưng con chó của tôi nó la lầm, hổn nhìn nó lâu thì nó liền chui vào cũi của nó. Vậy ông vẽ thêm hộ cái cũi nữa.

Họa sĩ bỗng lóng. Mấy hôm sau người kia lại đến, họa sĩ đưa cho một bức vẽ chỉ có một cái cũi.

Người kia hỏi :

— Thế con chó đâu?

— Ông không nhớ à, chúng ta nhìn nó mãi, nó chui vào cũi rồi, ông chả bảo thế là gì?

— Ủ, phải đấy, con chó của tôi nó la lị n.

Rồi người ấy trả tiền và mang bức vẽ về, rất bỗng lóng.

Của H. N. Hân

Cưới vợ

QUAN TÒA. — Tôi anh đáng lẽ phả xả tử, nhưng tòa giám xuông cho anh khõ sai chung thân. Vậy anh có muốn kêu ca gì nữa không?

TÔI NHÀN. — Bầm quan lớn, con xin kêu với quan lớn trước đến hăm bắng tháng hai sáu năm quan lớn cho phép con về cưới vợ mồng ngày 1

Của L. Ngọc

Muốn gì

Q. T. — Trước khi anh bị xả tử, anh muốn gì?

T. N. — Con muốn xin nhà nước cái giang cẩn cược vì quê con ở Trung kỳ cơ a.

Của T. Khanh

Lý dì

CÔN. — Tôi vừa xin lý dì xong anh a.

NHUẬN. — Thế anh có được không?

— Không mời chết chử.

— Ưa! sao vậy?

MỘT CHUYỆN LY-DÌ

Ly-dì đau đớn nhất. Thế mà cấp vợ chồng kia phải xa nhau vì chồng không thể yêu vợ, phải coi gia đình như một nấm mồ đã chôn cả hạnh phúc đời mình; vợ bị hắt-hủi, sống âm-thầm chờ cái chết để rũ cho xong một sự đời. « Ly-dì » do Lê-Thanh soạn bà Nguyễn-thi-Thảo đề tựa và xuất-bản tại Hương-Sơn-Đường, 97, phố Hàng Bông, Hanoi. Giá 0p.45, ở xa giá tiền bằng timbres poste, thêm 0p.10 cước gửi thường.

— Lúc đến tòa vợ tôi nó đòi cho tôi 10 đồng, tôi yêu nó quá, thô không lý dì nữa.

Của N. K. Phụng, Hải-phong.

Đi nghỉ mát

— Thằng cháu có nhà không?

— Thưa cụ, thằng cháu đi nghỉ mát a.

— Nghỉ mát ở đâu cơ? Sầm-sơn hay Tam-dảo?

— Ở « Côn-dảo » a!

Của V. T. Lê

Mua tem

XÃ XE ra nhà giang thép Nam-dinh mua chiếc lem giàn thư để gửi cho con ở Lang-son. Đang đêm tiễn giả, thì gặp ngay Lý Toét ở đầu vào. Lý Toét kêu :

— Ấy, sao bác lại già những sáu xu? Đầu vào Saigon, gửi thư cung chỉ mực có sán xu thôi mà!

Của Út-Thìn

Không thực

THẦY GIÁO. — Phái yêu là gì?

TRÒ NHỎ. — . . .

THẦY GIÁO. — Là dân bà, anh không biết à!

TRÒ NHỎ (ngầm nghĩ). — Thế thì không thực lí nào; hôm qua ta vừa nghe cô heo nhéo, nồi tam bánh lén và đánh dép thầy chỉ vì thầy đi hát.

Của T. S. Nh

Ngũ quan

Trong lớp học. Giờ cách tri

THẦY. — Ngũ quan là gì?

TRÒ NAM. — Thưa thầy, nũ quan là năm cửa ở đây Quan-vâ. Trường chém sáu viên tướng của Tào-Tháo để tìm về với Lưu-huyễn-Bức...

Tuổi

QUAN TÒA. — Anh bao nhiêu tuổi?

TÔI NHÀN. — Cái đó thì con không rõ. Con chỉ nhớ ông thằng lợt số tử vi cho con có bảo tuổi con « tử phả đồng cung », « kinh dương nhập miếu ».

DAOPHE

Chuyên bu-hogio
ho-tham, có clam
tac-tieng. Có thau
ho. Họ san-hau
Các binh-ho moi
phat va lam-nam

VODINH-DAN
CHOLON-SAIGON-PENH
VAN-HOA : 8 CANTONNAIS
HANOI

KHOA

CON (hoc) — Bu (pou) con dận, bu con dận.

LY TOÉT — Con nhà lão thè thời, mọi khi tao uống bao nhiêu bu mày còn chả giận nữa là lần này: có mỗi một chai.

« Ngày Nay » nói chuyện

(Tiếp theo trang 11)

presse, có được vào Thư viện Trung ương không?

— Bì trong năm xưa Đông-duong phải có giấy căn cước, carte non báo không cần đến. Muốn vào thư viện xem hoặc mượn sách phải gửi đơn kèm ảnh xin các.

Không có luật lệ nào cả. Chỉ có những sự ngăn-lở vì phong-lực riêng, vì sự ghét người nước ngoài mà thôi. Cố nhiên những lẽ ấy không được chính-dinh lâm, tuy rằng rất mạnh.

Minh-Linh, Nam-dinh. — Học trò 16-17 tuổi ra tinh-học chưa có thẻ, có phải lạy thầy ngay, thuếng ngay không và nếu có thẻ rồi mà là học trò, có cần lấy thẻ ngay không?

— Thuế ngay từ chỗ có thành-phố Haiphong đánh, còn các tỉnh khác không. Chưa đến tối không phải đóng, và là học-sinh thi bình như được miễn.

T. B. Saigon. — Bệnh-phong-tinh có thể chữa khỏi hẳn được không? Chứa theo cách nào thì tuyệt vời?

— Bệnh-phong-tinh — nghĩa là bệnh lậu và giang-mai — chữa rất khó khăn. Nhiều khi t้อง khói rồi, nhưng chính nọc bệnh vẫn chưa rút và vẫn nặng nề làm祟 g người; nhất là bệnh thứ hai, rất nhiều biến chứng nguy hiểm, phải theo chữa hàng 1, 2 năm, mới mong rút khỏi được (khi nào thử máu không còn). Chữa thuốc tây thì đến hỏi các thầy thuốc chuyên môn, còn thử thuốc ta thì phải tìm thầy nào tin cậy được, nếu không sẽ nguy hiểm. Ở Saigon có viện chữa riêng, còn ở Hanoi, có ban bùn thương-hảo-hộ.

M. Thủ, Haiphong. — Tôi ở bên một cô gái trong sạch ta thường có còn nhỏ cho tôi chỉ là sự tốt, vui mà có mắt trinh. Tôi đã hỏi doctor thi ông nã nói: « Nàng xinh nữ không mông như người ta thường, phải có qua tay một người đàn ông thi mới có thể rách được ».

Vậy tôi có thể nghĩ ngợi gì được về trình tiết của vợ không?

— Tôi không tin người bác-sĩ đã nã thế, hoặc ông nghe nhầm. Vì — câu này đã trả lời nhiều lần — cái máng-trinh có thể rách ngay từ lúc nhỏ, vì nhiều că: ngã, xây bước, v.v. Sự còn trinh bay không không thể bị một cách cách chấn được. Với lại ông nghĩ ngòi làm gì đến cái máng ấy, khi vợ ông vẫn yêu ông và kính trọng ông?

(Xem tiếp trang 18)

CABINET D'ARCHITECTE
NGUYỄN - CAO - LUYỄN
HOANG - NHƯ - TIẾP
Architectes diplômés P.L.G.I.
Angle Rues Richaud et
Borgnis Desbordes — Hanoi
TÉL 878

LÀNG XÃ

của HOÀNG-ĐẠO

T A đã thấy rõ sự tồn tại của một làng trong Trung về việc hương chính. Hai hội đồng hào mục và hương chức là then chốt của sự tồn tại ấy từ xưa đến nay, và ta nhận ra rằng quyền thế phồn nhiêu là ở uy lực đại hào mục, những người có tuổi hay có chức phầm lớn, không phải do dân bầu cử ra. Đó là một điều khác hẳn với một thị xã Pháp, vì trong một thị xã Pháp, tồn tại chủ quyền thế đều quy vào trong uy toàn thể nhân dân của thị xã, và hội đồng thị xã hay xã trưởng bao giờ cũng chỉ là đại diện của nhân dân mà thôi.

Đó là một đặc điểm của làng Annam. Làng Annam không biết đến sự bình đẳng, rập theo mẫu của xã hội quân chủ mà lập nên một tiền triều đình, trên dưới định phận rất rõ rệt. Vị thứ ấy là nền tảng của làng Annam cũ. Trong Trung, hiện giờ, về phương diện ấy, người ta vẫn còn thi hành một lệ đặt ra từ đời Tự-đức. Mỗi khi có việc làng, thi tại đình trung, người ta phải ngồi theo thứ tự nhất định. Gian giữa là gian để dành cho những người có danh vọng nhất trong làng: quan văn từ thất phẩm trở lên và ấm xanh tú tài mà được hàm cửu phẩm hay bát phẩm, — quan võ từ xuất đội trở lên, khoa trưởng từ cử nhân trở lên. Gian bên tả riêng cho những người kém một bậc: các hương lão từ 70 tuổi trở lên, — vẫn thi bát cửu phẩm mà không phải khoa mục hay ấm sinh xuất thân — và thi thất phẩm đội trưởng, — thiên bộ, bá hộ — chánh, phó tông. — ấm sinh, tú tài, viên tử. (con quan từ chánh lục đến chánh tú). Gian bên hữu là gian để cho người dưới: hương chức và dân tráng hạng, theo tuổi mà ngồi trên dưới.

Một đặc điểm nữa của làng Annam trong Trung, là làng không có công quỹ, không có sở công nho. Bất cứ chi phí việc gì cũng trích ra một số ruộng công để cung vào việc ấy. Thương chức không có lương bồng gì, nhưng được cấp một ít ruộng của làng, gọi là bút điện, để thường năm lấy hoa lợi chi tiêu vào việc bút giấy. Có làng cấp thêm cho lý trưởng một ít ruộng gọi là phan điện để lấy hoa lợi tiêu vào việc cung đốn quan phải hay chánh, phó tông những khi làng có việc công. Về việc học, làng cũng trích ra một số học-diễn; về việc cấp cho linh trong làng, làng trích ra một

số lương điện, về việc tế tự làng trích ra một số tế điện; và về việc xã dân kinh tế, làng cũng trích ra một số ruộng xã thương để lấy lúa đỗ vào kho làng phòng khi đói kém phát ra cho dân dùng. Còn những việc chung cần phải làm, như tu bờ đê, chùa, sửa sang cầu cống, đường xá, đào kênh, đắp đập, thì làng cũng không có quỹ đầu mà chi phí. Về những việc ấy, làng được phép bắt dân tráng là hạng bạch dinh trong làng đi làm, không phải trả tiền. Đi làm không công như thế, người ta gọi là làm xâu hay là làm tư-ich. Theo lệ hiện hành thì tư-ich định là năm ngày, làng dùng 3 còn 2 ngày để dành làm việc công dịch hay làm việc công tác trong làng. Người nào có tiền nạp thuế, theo lệ mỗi ngày 0p.20, thì khỏi phải đi làm tư-ich hay công dịch.

Về phương diện tôn giáo, làng Annam trong Trung cũng vẫn y như hồi năm sáu trăm năm về trước. Làng nào cũng thờ một vị Thành hoàng, một ông thần che trỏ cho dân, và các tiên hiền, hậu hiền, là những người có công khai lập, mở mang làng ngày trước. Lê thường thì mỗi năm tế hai kỳ: kỳ xuân tế và kỳ thu tế. Ngoài ra, đầu mùa hạ, nhiều làng làm lễ kỷ yên để cầu cho nhân dân khỏi bị bệnh truyền nhiễm, và đầu xuân, làm lễ ông Thần nông trước khi hạ điện. Làng nào thờ ông Không tử thì mỗi năm tế hai lần, nhưng thường chỉ có bọn nho học có chân trong hội Tự Văn mới được tế mà thôi. Như tôi đã nói, làng trích ra một số ruộng tế điện để lấy hoa lợi chi tiêu vào việc này, và nếu làng không có ruộng công thì mỗi khi có việc, dân làng phải đóng góp.

Lối tồn tại của làng ở Trung Kỳ cũng là lối tồn tại các làng ngoài Bắc trước năm 1921. Nhưng sau hồi Âu chiến, người ta đã nhận ra rõ những điều khuyết điểm của lối tồn tại quá đơn sơ ấy và phong trào cải lương hương chính và cải lương hương tục nồi dậy mạnh mẽ. Năm 1921, chính phủ bảo hộ ra một đạo nghị định về việc ấy.

Đạo nghị định này chỉ nói về việc cải lương hương chính, và có hai đặc điểm: một là đặt lại quyền quản lý trong làng, hai là đặt cho mỗi làng một sở chi thu.

Quyền quản lý trong làng giao cho một hội đồng, gọi là hội đồng tộc biều. Theo như tên gọi, hội đồng ấy là hội đồng của đại biều

các họ trong làng. Số tộc biều mỗi làng ban từ 4 người đến 20 người là cùng, và cứ 25 dân định thì được bầu một tộc biều. Tất cả các tộc biều trong làng họp lại thành hội đồng và chọn lấy một vị chánh hội, một vị phó chánh hội, một người thủ quỹ, và một người thư ký, nhưng hai người này có thể là người ngoài không phải là tộc biều. Lý trưởng và phó lý đương thừ cũng được phụ vào hội đồng để bàn định.

Hương hội làm việc trong một hạn là sáu năm và muôn họp mấy kỳ cũng được, tùy theo công việc của làng, nhưng trong tháng mười tây, phải họp một hay luân nhiều kỳ để lập sổ dự toán chi thu, và trong thượng tuần tháng giêng tùy phái họp một kỳ để lập sổ thuế và các thứ thuế thu vào cho dân xã. Công việc của hội đồng tộc biều là việc quản trị, lập khoản ước, dựng sổ chi thu, bồ sưu thuế, kiêm soát các chức dịch. Hội đồng còn có quyền hòa giải những việc kiện vặt về việc hộ, cử ra một ban xét xử về việc trái lệ tuần cảnh riêng của làng xã phạt tiền từ 0p.10 đến 1p.00 để nộp vào sổ chi thu hàng xã.

Tuy nhiên, bên cạnh hội đồng tộc biều ấy, vẫn có hội đồng Kỳ mục ngày xưa. Phàm những người có chức sắc danh phận trong làng và tuổi từ 30 trở lên đều liệt vào hạng Kỳ mục; những người có khoa cử, có phầm hàm; các cựu chánh, phó tông, các cựu chánh phó hương hội, các cựu lý trưởng. Về những việc tài chính, khoản ước, tế tự và tục lệ trong làng, Hội đồng Tộc biều phải làm biên bản đề hỏi ý kiến Hội đồng Kỳ mục. Nếu thuận, viên chánh hội Kỳ mục phải biên chữ «y» và ký tên, và nếu bác, phải biên vì lẽ gì. Trong trường hợp thứ hai này, ban hương hội sẽ họp lại một lần nữa, và nếu lần thứ hai, hai hội đồng vẫn không đồng ý, việc sẽ chuyển lên ông Công sứ trong hạt quyết định.

Quyền thừa hành thì vẫn như ngày trước, giao cho một viên lý trưởng do dân công cử ra. Chức vụ của lý trưởng là thay mặt dân để làm việc với chính phủ và thay mặt chính phủ để thi hành luật lệ trong làng, giữ công văn, địa bộ, thu nộp thuế má, chứng nhận đơn từ, truy tầm kẽ có tội, trông nom đường xá, coi việc tuần phòng và việc vệ sinh chung. Lý trưởng không có lương nhưng được lĩnh một số tiền bút chỉ của làng cấp cho Giúp việc lý trưởng có phó lý và trưởng tuần. Trưởng tuần cũng do dân cử ra để đốc suất tuần định. Tuần phủ được ăn lúa sương hay một số tiền các diền chủ phải nộp vào quỹ hàng xã để chi cho tuần, nhưng mỗi khi dân làng mất trộm mà tuần không thám nã được kẻ gian thì phải liên đới đền cho sự chủ.

(Còn nữa)

Hoàng-Đạo

UÔN TÓC ĐIỆN ĐÙ KIỀU ĐẸP

TỪ 18 ĐẾN 18\$

Bôi thí nghiệm ngay tại Mỹ-Viện trong 5 phút biến bão lột da Tân nhang. Làm mịn tươi da mặt. Tân nhang không phát lại nữa. Giá 2p.—3p.—5p. một hộp.

DA TRẮNG MỊN TƯƠI ĐẸP MÃI 2p. 3p. MỘT HỘP.

Đã xoa hóa chất này, da không khô bắc, mướt da mịn tươi mãi. Nhờ dùng phết phấn kem xá xịt không hại da nữa.

Tóc dài, ruộm tóc đen, hung và bạch-kim, tóc rụng, rụng lông gầu, lông mì dài cong, chửng cá (khỏi hẳn, không còn vết thâm, không phát lại) nốt sần nơi mặt, đều giá 1p. 2p. 3p. một hộp — Thuốc làm massage (soa nắn). Tóc mọc, giảm má, seo, lông mày mọc thêm, vết son trâm đen, gầy béo, nở vú (tròn dẹp mõi) đều giá 2p. 3p. một hộp — Nổi ruỗi, hội cơn, rãnh trắng, nề da, bôi nách 0p.50, 1p. một hộp. Trị da dẩn, nước nhỏ mắt đẹp sín, đều giá 1p. 2p. một hộp. Thuốc trẻ đẹp lại tươi da xanh tóc (uống) 2p. 3p. một hộp — Dịp dae kéo Massosein 20p. mặt nạ cao su. Máy cồn lông my 0p.90. Máy gọt bút chì — Rất đũa đồ súng súc.

MỸ - VIỆN AMY

FONDÉE EN 1936

26, phố Hàng Than — Hanoi

TIN VĂN... VĂN của LÊTA

Những bài tựa

Tựa là bài vào đặt trên đầu một cuốn sách. (Trừ khi muốn tỏ ra cái tinh thần bướng bỉnh, người ta đặt nó ở đầu đuôi).

Thường thường, tựa là những lời báo trước. Bài tựa nói cho người đọc sách biết những điều cần biết ngay từ khắc: về tác giả, về tư tưởng, chủ ý của tác giả, về nghệ thuật của tác giả và lối ông ấy hành văn.

Khi tự minh viết tựa cho sách mình, tác giả chỉ có thể nói đại khái :

« Đặc giả ơi, ý tôi như thế này. Cuốn sách của tôi viết trong những trường hợp như thế nọ... Và tôi mong có cái kết quả như thế kia... »

Nhiều khi tác giả không muốn tự minh nói đến công việc mình, đến tài của mình. Tác giả bèn nhờ người khác nói hộ.

Khi đó bài tựa là những câu giới thiệu và là những lời khen ngợi, ít hay nhiều.

Nhà đề tựa khác nào một người đặt tay bạo ra mắt với công chúng.

THÀY MÀU (gắng) — Gia đình nghĩa là nhà. Một gia đình thì trên có ông bà, giữa có cha mẹ, dưới có anh em.

TRÔ MÈ — Có phải gia đình Bàng Bành đấy không à ??

— Thưa các ngài, đây là một người đang cho các ngài lưu ý tôi. Ông ta tên là thế, làm được những việc có tính cách như thế. Ông ta tài lâm. Đây, rồi ông ta cho các ngài xem...

Rồi người giới thiệu lui vào. Phản sự của minh thế là đủ.

Nhưng phiền nhà đề tựa tìm được thêm nhiều phần sự cần thiết khác. Các ông ấy nhân dịp giới thiệu tác giả, giới thiệu luôn cả chính minh. Họ cho đặc giả bết rằng minh cũng có tư tưởng — và thiên tài — như tác giả, rằng minh đang khảo cứu về một học thuyết và biện thể, bàn luận cả về cái học thuyết quan trọng kia.

Có nhà, không lối thoát, nhảy lên đài, vỗ vào ngực mình liên thoảng một hồi, thiếu chút nữa quên phút cái người sẽ được minh giới thiệu.

Trong lăng văn ta phàn nhiều bài tựa còn là một giỗ hiệu buồn cười của nhiều trí khôn ương gàn, dở dỗi và bao giờ cũng ngộ nghĩnh.

Bài tựa một cuốn sách của một thầy tướng số, bắt đầu chê những thầy tướng số khác :

« Phần nhiều các thầy tướng tài sơ, học thiền, chỉ cần nói vu vơ đoán vang mạng... !

Đề có cớ mà khen tài của mình : Các bạn chỉ xem hết cuốn sách này bạn sẽ tự xem cho bạn một cách dễ dàng được.

Tác giả (và đề tựa giả) cuốn sách này tên là Ngõc-tử.

Đá đánh.

Một bài tựa khác (bài này không phải của tác giả)

Nước ta, trong lúc nay, sách nhằm ra đời nhiều quá, mà những thứ sách thiết dụng bồ ích hầu như thiếu thốn hẳn.

Với cái trạng hoangoi đơn đó, người thức giả có cái cảm tưởng đúng trước một tòa « lầu dài » đã xây dựng bằng những cây gỗ mục nát, những viên gạch nung chưa đóng độ lửa và cảm thấy tiền đồ nó sẽ bị đổ xập, tiêu diệt.

Người đọc sách không cần đợi

Nhắc các Bạn

Bến xem buổi chiếu bóng đặc biệt của Đoàn Ánh Sáng tổ chức tại rạp Majestic, sáng chủ nhật: 10 Décembre từ 9 giờ sáng.

Một chương trình đầy đủ và đặc sắc :

- 1.) Phim nội (Film en relief) Chỉ còn chiếu một lần này nữa ở Hanoi rồi sẽ gửi đi các tỉnh.
- 2.) Thời-sự chiến-tranh vừa gửi máy bay sang
- 3.) Những điều hát thực hay của cô Lan-Phương.
- 4.) .. và một phim lớn mà mọi người đang mong đợi : **LE SERGENT X...**

Tuy vậy mà giá vé chẳng những hạ hơng ngày thường lại còn BIẾU THÊM VỀ TOMBOLA Ánh Sáng.

Còn nhiều chỗ ngồi rất tốt, xin đến giữ trước tại Đoàn-sở Ánh-Sáng số 28 phố Rebaud bay tại Gachet Majestic từ 7 giờ sáng chủ nhật.

lâu hơn. Họ bắt đầu kính cầu từ câu này.

Cái lò lâu dài ấy là hình bóng của một dân tộc.

Luật « sống còn » buộc một dân tộc phải tranh đấu, phải hoạt động mà tiến để tránh luật đào-hải tự nhiên.

Kẻ thức giả phải chịu một phần trách nhiệm lớn trong sự tiến-hóa chung của nhân-loại.

Hết tháng chúng ta dẽ có nhiệm vụ dồn giữ những di-sản quý báu lự muôn đời còn lại, khai thác và bồi đắp những kho lảng hiện tại, và phải làm những sáng tạo cho thế-lệ tương lai...

Cả một vấn đề to lớn được nhắc đến, và bằng một giọng đạo mạo cũng như hùng hồn.

Và lời hùng hồn mỗi lúc một thêm dõng dạc :

Bởi vậy, mỗi khi tôi thấy ra đời tác phẩm của một văn nhân, bắn đòn của một nhạc-sĩ, sáng tạo kỹ lưỡng của một nhà khoa học. (Một chấm) Tôi mừng.

Sâu sắc lợ.

Và bằng ấy lời, sâu sắc, dõng dạc hùng hồn, trang nghiêm, đạo mạo, hẳn để mở đầu cho một tác phẩm uyên thâm và quan trọng.

Một cuốn sách tôi cần cho sự... « sống còn » của một dân tộc ? Cho sự tiến hóa của nòi giống ? Cho sự bồi đắp những kho tàng nhân loại ?

— Không phải ! Đó chỉ là cuốn... Tốc Ký Việt-Nam.

Một bài tựa nữa.

Bài tựa này để cho một cuốn thơ. Người viết nó cũng là một nhà thơ. Lại là một nhà nhà thơ vừa cũ vừa già : ông Thượng Tân-Thị.

Nhà đề tựa tự xưng ta một cách

rất cỗ kinh, bắt đầu ngâm hai câu lục bát, vuốt râu ngâm ngâm nghĩ về chử tình :

Chử tình là chử chí chí

Thế gian lầm kẽ hay si vi tình

Ngâm xong, ông nhớ đến một người bạn, không phải là một thi sĩ mà ông giới thiệu, nhưng là người hạn xưa :

...ta sực nhớ đến người bạn xưa ta là Văn-Chi thường nói: Tình là cái gì ? ở đâu mà có ?... Nó lớn hay nhỏ, tròn hay vuông, vẫn hay dài, nó có hình dáng cho ta biết không ? xưa nay biết bao người chìm đắm vì nó mà nghiêng thành nghiêng nước. đồ quán xiêm định ...»

Rồi ông thở một tiếng rất dài :

Than ôi ! Tình, nghĩ cũng cao qui mà cũng ngay hiềm lắm lắm.

Bởi thế, nhà đề tựa có một ý muốn rất hùng dũng và cũng rất déo dắt... vì nó hiểu lô bằng hai câu thơ :

Ước chi dặng kiếm thiên đình
Ta nguyên chém sạch chử tình thế
gian.

Chắc lúc ngâm xong hai câu này thì nhà đề tựa vừa vuốt ngực vừa ho và vừa cười.

Léta

Sách, báo mới

— Tiếng thu (thơ) của ông Lưu-trọng-Lu, giá : 1p.50

— Ái tình bảo giám của Nguyễn-mạnh-Bồng giá : 0p 35

Tuần báo « Văn-Mới Trinh-Thám » đã xuất bản ngày 1er. Décembre 1939. Báo quán 7 Rue du Chanvre, Hanoi.

HỘP THƯ

M. Lân, Thanh Hóa. — Đã nhận được rờ.

Rượu Côt Nhát

MARTELL

ĐẠI-LÝ ĐỘC QUYỀN

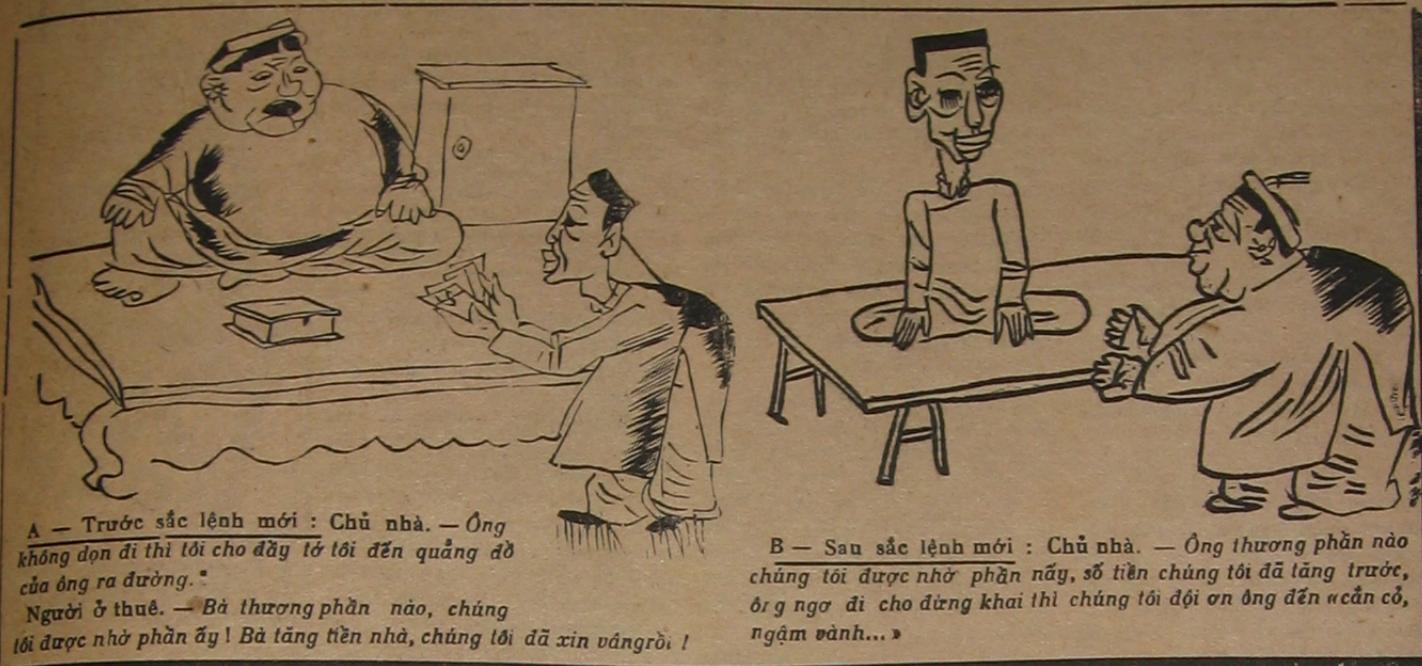
L. Rondon & Cie Ltd 21 Bđ Henri-Rivière HANOI

ở Thủ rƯOU ĐÃ NỔI TIẾNG
từ 200 năm nay

CHO THUÊ NHÀ THEO SẮC LÊNH MỚI...

Chủ nhà không thể ăn hiếp người ở thuê như trước nữa, không được đuổi người ta đi cho người khác thuê trừ khi đe bồ mẹ, con cái... Đã tăng quá hạn tiền cho thuê, bây giờ phải trả lại. (Tin các báo)

của TÔ - TỬ

A — Trước sắc lệnh mới : Chủ nhà. — Ông không dọn đi thì tôi cho dãy tớ tôi đến quảng đỡ cửa ông ra đường.

Người ở thuê. — Bà thương phần nào, chúng tôi được nhờ phần ấy ! Bà tăng tiền nhà, chúng tôi đã xin vâng rồi !

B — Sau sắc lệnh mới : Chủ nhà. — Ông thương phần nào chúng tôi được nhờ phần nấy, số tiền chúng tôi đã lăng trước, ông ngờ đi cho đúng khai thì chúng tôi đội ơn ông đến «cắn cổ», ngậm vành... »

C — Chủ nhà. — Ông lăng tạm cháu trong ít lâu, nếu ông không lá rề tôi, tôi không đuổi được người thuê nhà kia đi đe cho ông ở !

D — Vợ chủ nhà bảo chồng : Quý hóa quá, mình ai ông đây phác đức quá ! hiền hậu quá ! tử tế quá ! thương người quá ! ông đến cho vợ chồng mình biết rằng mai ông trả lại nhà mình, dọn đi chỗ khác đấy !

E — Vợ người ở thuê bảo chồng : Những luật mới về sự cho thuê nhà, mình phải thuộc như cháo ! Thầy nó học đoạn đầu, tôi học đoạn giữa, còn thằng cu học đoạn cuối. Hết con mẹ chủ nhà đến đây ! Phải biết ! Nếu nó nói lối thô thiển chuyện đuổi mình, đừng trả lời ! Thầy nó cứ việc đọc đoạn đầu, rồi tôi đọc nối đoạn giữa, rồi thằng cu tiếp đến đoạn cuối ! Cho chí đõ biết tay mõi !

G — Bạn chủ nhà bảo nhau : Chỉ còn có một cách, bà q ! Là chọn người nào thiệt già, thiệt gàn kè miệng lỗ hây cho thuê. Hay nếu không già thì ít ra cũng phải có một bệnh sắp chết đến nơi ! Chủ phải đuổi họ cũng séo sớm.

NHỮNG VIỆC CHÍNH TRONG

Au chau chiến tranh. — Nga không bao chiến thư, đã bắt binh lính mang bao, lục, không quân đánh Phân dữ dội, chiếm cứ nhiều nơi và ném bom xuống bao hết các lình thành của Phân. Quân Phân kháng chiến rất bùng đồng, phả được của Nga non bão chục chiến xa, bao chưng hai chục máy bay, đánh đắm 1 chiếc tuần dương hạm của Nga và lấy lại được cảng bắc Petromo; hàng mây nghìn quân Nga bị chết trong một khu rừng và 1500 quân Nga xa bão vào nơi mai phục bị bắt. Chính phủ Phân đã từ chức để chính phủ mới lên thay, tìm cách để nghe hoan chiến với Nga, tuy vẫn không chiến kích liệt.

Bức rất bất bình về việc Nga đánh Phân-lan vì kỵ ughé Đức sẽ bị Nga uy hiếp; có tin nói Đức muốn giảng hòa với các nước phương Tây để cùng quay sang đánh lại Nga.

Cuộc Anh Pháp Đức chiến tranh, không có trận nào quan trọng.

Trung Nhât ch'en tranh — Hai bên biển dương đánh nhau ở giáp giới Quảng - đông và Phúc - kiến. Tại mặt trận Quảng - iây, quân Tàu đã kéo đến gần Phòng - thành và đánh Khâm - bao; 10 sư đoàn quân Tàu đã tập trung để đánh đánh lấy là Nam-ninh.

Thống chế Ngõ-bội-Phu đã từ trần.

Từ nay trở đi, công chức tinh nguyện đầu quân sẽ được hưởng lương bông và phụ cấp cũng như trong khi còn tại chức. (Theo tờ thông tin của phủ Toàn quyền ngày 29 Novembre 1939).

Tin thêm về việc mở hai lớp sĩ quan và hạ sĩ quan người Nam. — Kỳ thi tuyển học sinh vào hai lớp này đã mở ngày 4 và 5 Décembre 1939. Những người đó, nếu khám đủ sức khỏe, phải ký giấy dân quân suốt thời kỳ chiến tranh này trước khi vào học. Hạn học cả hai lớp định là 6 tháng, trường học có lẽ sẽ mở ở Đông. Học sinh phải theo chế độ của lính, được nuôi ăn, ở, mặc như lính và mỗi ngày được gần 3 bao lương.

Tốt nghiệp ở lớp sĩ quan thì được đóng thiếu úy, nếu không cũng được đóng đội và chờ kỳ thi khác. Tốt nghiệp ở lớp hạ-sĩ-quan thì được đóng đội, bông, được đóng cao. Sĩ quan và hạ sĩ quan có thể dân đầu lên đến đại úy, nhưng đều ở ngạch bão xít.

Một kỳ thi tri huyện lập sự sẽ mở vào tháng Février hay Mars 1940, số

TUẦN LỄ

Lý do non chục người.

Sắc lệnh nói về việc cho thuê nhà (cô nói rõ trong N.N. số trước) đã ban hành ở Đông dương (nghị định ngày 30 Novembre). Hội đồng định giá thực phẩm và hàng hóa sẽ hành động để cho việc thi hành sắc lệnh này thực có hiệu quả.

Những người đã từng ra lính mới được tuyển vào công sở. — Muốn cho ngạch sĩ-quan và hạ sĩ-quan trừ bị Đông-dương có thêm người và thêm lực lượng, chính phủ định dần dần, từ năm 1940, chỉ những người bão xít nào đã từng làm quân mới được bổ dụng vào các công sở.

Số bách phần ở các tỉnh Bắc Kỷ sang năm định là 25. — Hanoi, Haiphong, Hải dương, Nam-dịnh và Bắc ninh, số bách phần phụ thu về thuế thân và thuế điện ở các tỉnh Bắc-Kỷ trong năm 1940 sẽ phải nộp là 25. Tuy vậy, hàng nào phải nuôi lương sự thì số bách phần ấy được giảm 5. còn thuế gia đình thì số phụ thu được giảm từ 3. đến 6. —

Lệ bắt các nhà ở các làng không có phép trồng thuốc láo thì không được chia thuốc trong nhà và phải mang bán cho một nhà buôn có mòn bài làm thuốc láo (đã có đăng trong một số N.N. gần đây) nay hoàn đến tháng Mars 1940 mới bắt đầu thi hành.

Việc thông thương củ Âu chán với Đông dương vẫn được như thường, không có điều gì trở ngại khó khăn cả (Theo lời báo cáo của chính phủ).

Cùng bạn đọc Ngày Nay

Cuốn sách « Bùn lầy nước đọng » của Hoàng Đạo đã bị cấm. Vậy bạn nào có trữ sách ấy xin hủy di cho.

**CABINET D'ARCHITECTE
NGUYỄN - CAO - LUYỄN
HOANG - NHƯ - TIẾP**
Architectes diplômés P.L.G.I.
Angle Rues Richaud et
Borgnis Desbordes — Hanoi
TEL. 678

N.N. nói chuyện

(Tiếp theo trang 44)

M. Thor, Haliphong. — Nhiều người có lòng mực ở người con rất xấu — nhất là người dân bá thi thật là một hòn dái cho người ấy — chả còn bao giờ đám mờ màng đến chiếc áo tắm ngoài bãi biển.

Tại sao ? và có thể chưa được cái hòn ấy không ?

— Đàn ông thì không bẽ gi. Còn đàn bà có thể dùng thử bột sạch lông (pâte epilatoire) lâm mất đi được cái hòn dài » đố.

Bellu Nhu-Nhan, Thailinh. — Một người con trai ngô tình yêu với một người con gái bằng thư. Cố nhiên là người con gái không nên có một cùi chỏ, một lồi nói lám mất danh dự người yêu mình. Vợ phải trả lờ bằng im lặng hag bằng sự ngọt ngào, nếu mình không yêu người con trai ?

— Trả lời bằng sự im lặng (tổng goc), nếu sự đó đủ cho người kia bồi. Nếu không bồi hẳn rõ ràng và ngọt ngào — chứ làm gì mà phải chưa cay — cũng phải lẽ.

Cô Mộng-Dzung, T. B. — Trước cửa những nhà kiến trúc sư thường có những chữ : Architecte diplômé P.L.G.I. P.L.G.I. là gì ?

— Như tây da họ », như là gì ?

— P. L. G. I. là mấy chữ viết tắt của câu chữ Pháp : « par le Gouvernement de l'Indochine ». Nghĩa là được chính phủ ở đây chính thức công nhận. Còn

« Như tây da họ » là sang Pháp học.

Nguyễn-văn-Tinh, (Hanoi) — Tại sao ăn

máy, họ không vào nhà để ăn mà ở ? Có

phải tội lui, hoặc khô không ? Sao phu-lit

hông bắt họ vào ở mãi mà để họ quay

nhiều và lâm mất sự tinh mịch và thời giờ

của các nhà ở thành phố ?

— Nếu tất cả những người ăn máy nghèo khổ đều kéo vào viên tế bần cát, thì sẽ không đủ chỗ cho họ ở. Tất nhiên kẻ lười cung có, — và tại ki ốt thì là lê đương nhiên. Vẫn hay để ăn máy trong thành phố là một sự không hay, nhưng phải kiếm cách cho họ sống, chứ chỉ đuổi họ ra thì họ đi đâu ? Và họ chẳng đang thương ư ? Mất sự tinh mịch và thời giờ của người trong thành phố ! Thực ra, ông đã có mất thì giờ và mất tinh mịch vì họ bao giờ chưa ? Cứu họ đừng nỗi có thể được, đó là việc đáng làm nhất.

Bại-Xel, Hanoi — Các cách tập, ăn uống, ngủ và làm việc của một người lính thường trong trại như thế nào ?

— Người lính trong trại sống một cuộc đời điều độ, có giờ giấc. Tập thể thao, bay là tập làm một người lính : đi xếp hàng, vác súng, cách tiến lui ngoài mặt trận, v.v... Còn tùy ở bộ binh hay pháo thủ, kỵ binh, v.v. phải học tập những cách thức riêng cho từng loại. Đại khái là thế, kè tì mì ra đây công việc trong một ngày của người lính cũng không có ích lợi gì.

**95%
nhu-núi
đêu bức-bối
ngay hành-kinh**

**NHỮNG
AY CÓ THỂ
TRẠNH ĐƯỢC
MỐI THÁNG
UỐNG TRƯỚC
1 HỘP**

**BẠCH
DYỀN
HOÀN**
DIỄU-KINH, SỰ HUYẾT
VỐ DỊNH DẠN
CHOLON-SAIGON-PHÉN
VĂN HÓA: 8 CANTONNAIS
HANOI

CHỈ GIÙM

Ai mắc bệnh lao

Bệnh ho lao, ho ra máu, ho khò khắc, ho có đàm trắng, xanh vàng, hồi thổi, bình thường có khi bị hành nóng lạnh, mà đã điều trị thuốc Tây, Nam không dứt, nên uống thuốc già truyền của cụ Trịnh hải Long (nỗi tên ông đốc học hào). Thuốc đã cứu chữa muôn ngàn người. Có 2 thứ (thứ 5p. và thứ 3p. 50. Ở xa mua thuốc gửi mandat cho ông :

TRỊNH-VĂN-HÀO, Directeur Ecole Villa n. 110 rue Vassonne Tàidinh, Saigon

Blouson

ARISTO !!

MUA
PULL-OVER, BLOUSON..

marque

ARISTO

của hãng NAM-HAI chế tạo thi chất chấn là được của tốt.

Nhiều kiểu rất mới.

Không nên ngắn ngắt.

NAM-HAI

BONNETERIE
45, Rue du Lac — Hanoi
Trước den Ngọc-Sơn

VỐ - ĐỨC - DIỆN
KIẾN TRÚC SƯ

8 Place Negrler
HANOI — Tel. 77

EUQUINOL

Thuốc sốt trẻ con, chuyên trị các bệnh sốt rét, sốt nóng, sốt lèn sởi, sốt mọc răng.

Op.10 một gói

SIROP SAINT-RÉMI

Thuốc ho trẻ con, chuyên trị các bệnh ho gió, ho gà, làm cho mát phổi liều dorm.

Op.45 một lọ

Chế tại : PHARMACIE DU BON SECOURS
Mme Nguyễn Đình - Hoàng
52, Bd Đông-Khanh — Hanoi

Súra

NESTLÉ

Hiệu Con Chim

SỨC MẠNH CỦA TRẺ CON
SAO THẦU CHO CHÍNH PHỦ PHÁP

Bà xã không mất tên quyền
nhà duy cách nuôi trẻ của
Bà xã Vidal soạn & Saigon
NESTLÉ, phố Paul Bert, 45-55
— HAIPHONG —

Mách giúp

MỘI GIA ĐÌNH NÊN BÈ TÌ KHI HỮU SỰ KHỎI RỐI TRÀI !
Hè hạ năm nay khí trời rất nóng bức, bình « Cảnh nhiệt »
phát sanh rất mãnh liệt, hiện đã làm cho lâm người thiệt mạng
rồi. Vậy trong gia đình, nếu có người bị bệnh « Cảnh nhiệt » sinh
hết mồ, lâm Kinh, Ban, Trái, nhức đầu v.v..., hãy nhớ tìm cho
được thuốc « BẮC-AI TRẦN CHÂU TÂN » khỏi bệnh trong 15
phút, lành bệnh trong 48 giờ, không nói ngoa.

Nhà hảo tâm muốn cứu giúp đồng bào lao khổ về bệnh « Ban
mới » nên gửi thư và 3 cát cỏ dán thơ, chúng tôi sẽ gửi tặng
thuốc « Nhẫn » được trị giá 50 bệnh nhân.

BẮC-AI

100 Bd Tòng-đốc-phương — CHOLON

FORVIL
5 Fleurs
rất thơm, mềm mịn, chất
tốt không leim hại da.
ĐẠI LÝ ĐỘC QUYỀN
COMPTOIR COMMERCIAL
Nº 59 - RUE DU CHANvre - HANOI

Thưa quý ông, Thưa quý bà

Khi sinh nở, like thế nào?
Hoa-Kỳ Ruou-Choi sea sô khôi
ngay!
Té chán, chảy máu, đứt tay?
Cảm hàn, cảm thús soa ngay khỏi liền!

Hộp lớn 135 grs. : Op.60
Hộp nhỏ 75 grs. : Op.35

Hỏi ở các nhà Đại-ly :

PHÒNG TÍCH « CON CHIM »
Khắp Đông-duong có tree cái biển tròn

VIỆN ĐÔNG LẬP BỘN

Hội Đông-Pháp và danh bùn vốn 4.000.000 phat lồng, một phần tư đã góp và
Công ty hành động theo chỉ dụ ngày 12 tháng 12 năm 1918. Địa chỉ Hanoi số 17
Món tiền lưu trữ 1.154.678p.41

Tính đến ngày 31 Décembre 1938 để hoàn vốn lại cho người đã góp

HỘI ĐÔNG PHAP SÁNG LẬP NÉN RỜI HỘI LẬP BỘN
TO NHẤT HOÀN CẨU : HỘI SEQUANAISE LẬP BỘN
Tổng Cục GIÚP NHỮNG NGƯỜI BÈ DÀNH TIỀN
BÁT BỘN SẢN CỦA BẢN-HỘI Ở HANOI QUẢN LÝ Ở SAIGON
10-32 Phố Paul-Bert — Giác số 82 QUẢN LÝ Ở SAIGON
82, đường Kinh-Lêp — Giác số 10 B.M.

Số tiền mà bản hội trả cho những người trúng số hay
bán lại phiếu (tính đến cuối tháng SEPTEMBRE 1939) là : 1.170.270\$72

KỶ XỔ SỐ THỨ Bảy Mươi Sáu
Những số trúng ngày
28 NOVEMBRE 1939

Xổ hối chín giờ sáng tại số Quản-ly số 68, đường Kinh-lêp (Bd Charner), Saigon.
Do M. Franchini, cố-vấn Hội-đồng Tôn-tộc-địa và Hội-viên Đại Hội-nghị ở Saigon,
chủ-tọa, các ông Rougni, ở Saigon, Lương-Quang, Bang-trưởng hàng hàng Quảng-
đông ở Saigon, Hồ Phú Quốc, Hội-viên Quản-hat, Tông Long-hưng-trang, Cholon
ở Trần văn-Phẩm, chủ-nhà máy cao Chodem, Cholon, dù lợa.

CÁCH XỔ SỐ — Thể thao của họa-thi những phiếu đã đóng tiền trước do cuộc x
số hàng tháng. Trong 3000 số thì được một số chung về hàng phiếu " A " và " A. T " .
Khi chúng tôi được hoàn ngay vốn; và cuộc xổ số miễn trả cho hàng phiếu A. T. cũng m
theo cách thức. Mỗi bảng số bánh xe kiểu « FICHET » — bánh xe dần có từ 0 đến 2
những bảng xe sau có từ 0 đến 9. Về mỗi lần quay, con số ở các bánh xe rõ chí
thể thay đổi từ đến 0 đến 999.

Lần mở đầu từ quãng 0 đến 999 số quay ở bánh xe ra là số trúng.

Lần mở thứ hai từ quãng 3000 đến 5999 đem cộng 3000 với số quay ở bánh xe n
để tìm số trúng.

Lần mở thứ ba từ quãng 6000 đến 8999 đem cộng 6000 với số quay ở bánh xe n
để tìm số trúng.

Lần mở thứ năm từ quãng 12000 đến 14999 đem cộng 12000 với số quay ở bánh xe n
để tìm số trúng.

Rồi cứ theo cách thức trên mà mò.

Về cuộc xổ số gần đây thì trong 30.000 phiếu đã đóng tiền tháng mới, mà một số
trúng. Cách thức mò cũng như các cuộc xổ số khác duy phải dùng thêm một bánh xe
kiểu « FICHET » có từ số 0 đến số 9.

Lần mở đầu từ quãng 0 đến 2999 số quay ở bánh xe ra là số trúng.

Lần mở thứ hai từ quãng 30.000 đến 59.999 đem cộng 30.000 với số quay ở bánh xe n
để ra để tìm số trúng khi những phiếu phát hành không quá 60.000.

Những phiếu
trúng nhận
theo số đã quay
ở bánh xe ra

DANH SÁCH CÁC NGƯỜI TRÚNG SỐ

SỐ TIỀN HOÀN LÃ

TARIF "A"

Những số đã quay ở bánh xe ra : 2167-2755
453-1145-350-185N-1960-1152-1230-616-1774-551
1429-199-2862-1565-1662-2176-1610-2568-1466-
1478-43-1173-2728-2478-639-2266-1411.

55.610	M. Ly Phát, buôn bán ở Béntre.	phiếu 500p	500\$
77.478	M. Ng. v. Thuận, nghiệp chè ở Hadong.	phiếu 500p	500.
78.639	M. René Père Đông, linh mục xứ Tràng an, Hoa.	phiếu 500p	500.

ANCIEN TARIF

Lần mở thứ nhất : Hoàn vốn bồi phần
Những số đã quay ở bánh xe ra : 24683-12470.

24.683	Phiếu đã xóa bỏ ở Saigon
42.470	Phiếu đã xóa bỏ ở Saigon

Lần mở thứ hai : Hoàn nguyên vốn

Những số đã quay ở bánh xe ra : 1116 - 767 2431 - 308-842-1403-1354-2721-257-2450-1063-2774 468-838-1966-2163-1701-2352-1455.

Lần mở thứ ba : Khỏi phải đóng tiền tháng

Những số đã quay ở bánh xe ra : 1711-2652- 2572-729-251-1716-1670-275-477-2251-1148-1094 -1548-2571-569-2465-1505-1640-864.

Khi trúng số thì chủ vé cứ việc giao lại cái vé tiết-kiệm và lãnh tiền ngay
đủ số bạc nguyên hiện.

Kỷ xổ số sau định vào ngày 28 DÉCEMBRE 1939, hời 9 giờ sáng, tại số
Tổng-cục (Bát-Bộn-Sản của bản-hội) 30-32, phố Tràng-tiền, Hanoi.

CÁC NGÀI CÓ MUỐN một số vốn lớn mà mỗi tháng chỉ phải đền dành một số tiền nh
• Ngày càng mong được dịp may trúng số và lãnh ngay một số tiền to tài

Giá ngài nên mua ngay thứ " TITRE A " của bồn-hội từ lúc mới mua v
về TIẾT - KIỆM MỚI

được lãnh 50%, về tiền k
Người chủ vé gày vốn bằng cách gộp tiền từng kỳ trong một thời hạn có thể h
đến 25 năm tùy theo ý muốn mà có thể lãnh ngay số vốn ra, nếu và m
trúng ở trong các kỳ xổ số hàng tháng, hay cùng lâm đến hết hạn v
•

Ngài số tiền vốn đã cam đoan, chủ vé còn được hưởng th
tiền lời càng ngày càng tăng lên

Ví dụ : gộp mỗi (một số vốn có bao gồm tháng 30\$ để gộp ít nhất là 12.000\$ 20. 8.000 10. 4.000

Rentrée des classes

Vous trouverez à l'I.D.E.O. tous les articles scolaires nécessaires à vos enfants

Articles de bonne qualité leur donnant le goût du travail.

Articles « RECLAME » vous permettant de faire des économies :

Cahier de Brouillon « RECLAME » 100 pages	0\$12
Boîte de 100 copies doubles, beau papier	1.70
Ramotte de 100 — — quadrillé multiple	1.20
Plumier laqué, couvercle chromos	1.20
Compas sur panoplies : 15 & 4 pièces	0\$88 & 0.48
Compas plats nickelé reversible double usage	1.18
— — — en pochette	3\$25 — 2.20 & 1.65
Nécessaire scolaire 4 pièces, pochette cuir	0.52

Catalogue des articles scolaires sur demande

L'I.D.E.O.

LIBRAIRIE - PAPETERIE

HANOI - HAIPHONG

POUDRE

TOKALON « Pétalia »

SURPRENANTE DÉCOUVERTE D'UN CHIMISTE PARISIEN SPÉCIALISTE DE BEAUTÉ

Une poudre de riz si fine et si légère qu'elle flotte dans l'air. Telle est la surprise créée d'un Chimiste Parisien.

C'est pourquoi la Poudre Tokalon s'étend si régulièrement et si uniformément, recouvrant la peau d'un fin voile de beauté, presque invisible. Il en résulte une beauté paraissant parfaitement naturelle. Très différente, en effet, des poudres lourdes et démodées qui ne donnent qu'une apparence « maquillée », la Poudre Tokalon contient notamment de la Mousse de Crème qui la fait adhérer à la peau pendant 8 heures. Même dans un restaurant surchauffé, jamais votre visage nécessitera de « retouche » si vous employez la Poudre Tokalon. A la fin d'une longue soirée de danse, votre teint sera toujours frais et exempt de luisant.

Agents : F. Maron A. Rochat & Cie
45 Bd Gambetta — HANOI

Sâm Nhung Bách Bò Hồng Khê

Mỹ Linh chất & cơ quan sinh dục của các loài vật rất mạnh mẽ luyện với Sâm Cao-ly, Lộc Nhung cùng với các vị thuốc bắc quý giá, nên dùng nó dẫn nguyễn thận và bộ máy sinh dục của người ta làm cho trể lại, khỏe ra như người được tiếp hạch, sinh ra nhiều tinh huyết, ăn ngon miệng, ngủ yên giấc, tinh thần minh mẫn, bền trí nhớ lâu, dai tiệt nhẫn, trước tiền trong, khởi dau lung, bốc hỏa. Các ông dùng trong 2 ngày sẽ thấy trắng dương cổ khí, tinh đã, có bệnh kinh nguyệt bất điều sinh ra các chứng đau bụng, đau lung, bốc hỏa, ra khí hư (bạch đái hư) cũng khỏi. Bà nào nuôi con thì tốt sữa, có chửa thì khỏi thai. Các cụ già dau lung dau milt mới mệt, kém ăn kém ngủ hoặc có bệnh ho, bệnh thở dày cũng khỏi cả. Trẻ con dùng thuốc này sạch cam sál, bồ tát, tiêu thực. Nói tóm lại tất cả nam phụ lão ấu, nếu ai cần phải bồi bò sức khỏe thì không còn có thứ thuốc bắc gì hay bằng thuốc Sâm Nhung Bách Bò Hồng Khê này. Thuốc thơm ngọt dễ ăn ; các ông dùng thử bao sáp vàng, các bà dùng thử bao sáp trắng. Mỗi ngày ăn 2 viên vào 2 bữa ăn sáng và tối, trẻ con mỗi lần ăn nửa viên nhỏ chiên với chén nước chè. Mỗi hộp giá 1p.00.

Thuốc Hồng-Khê số 47

Thuốc « Tráng Dương Kiên Tinh Đại bồ thận Hồng-Khê » số 47 chế bằng Hoàng-hoa ngũ-phân, Hỗn-cửu-thần, Tán-quang, Sâm Nhung và các vị thuốc vừa bắc vừa ngon. Giúp cho sự giao hợp được theo ý muốn. Giúp cho người dương sự yếu, « bất lực », liệt-dương » được mìn qua mìn nhanh. Muốn chứng cho những lời nói trên đây, các ông các bà dùng thử một gói 0p.25, sẽ thấy phòng sự mạnh khỏe lâu bền gấp hatt tưens, bệnh tinh mau nhất. Mỗi chai lọ giá 1p.00. Mỗi gói dùng được một ngày giá 0p.25.

Thuốc « Cai Hồng Khê »

Khang cộn lăn chải thuốc phiện (nhà Đoan đã phân chia), nên ai cai cũng có thể bồi hàn được mỗi ngày bởi một Công bạc Thuốc phiện chỉ sống đến hai bao thuốc oil là đủ không phải hút nữa vẫn đi làm việc như thường, thuốc viên 0p.50 một hộc, thuốc nước 1p.00 mỗi chai. Nghiêm nhẹ chỉ hết 1p.00, nghiêm nặng hết 5p.00, 3p.00 là bồi hàn được, nếu sai nhời, xin trả lại tiền gấp đôi.

Thuốc phong tình Hồng Khê

Giấy thép mà buộc ngang trời ! Thuốc Hồng-Khê chữa những người lảng lơi ! Hai câu Sâm truyền này, ngày nay quả thấy trong nghiêm, vì bối rối đến Hồng-Khê thì ai cũng nghĩ đến thuốc lậu và thuốc giang-mai ; ai bị lậu không có mồi hay kinh niệu sống thuốc lậu Hồng-Khê số 38, mỗi hộc 0p.60 cũng rất tốt, ai bị bệnh giang-mai không có vò thời kỳ thứ mấy, mồi bay đã nhập cát rồi, uống thuốc giang-mai số 14 cũng khỏi mồi mực một cách an toàn không hại tính dục (mỗi hộc giá 0p.60) nắn khớp nơi đầu đùi cũng biết tiếng.

Nhà thuốc HỒNG - KHÊ

88, Phố Chợ Hôm (Route de Hué) — Hanoi

Kem sạch cho đơn, bắc thuốc chén, và có hơn 100 món thuốc hoàn, tán, cao, gia truyền và kinh nghiệm, chế sẵn đóng hộp, đóng chai theo phương pháp Lào và mài cát nước Nam, bán sang cả Tây, Tân, Ai-lao, Cao-mén, chữa đủ các bệnh nguy hiểm người lớn, trẻ con. Bệnh nào thuốc ấy có đơn chỉ rõ cách dùng và bài thuốc cần, hết rái ít tiền mà bệnh mau khỏi. Các thứ thuốc của nhà Hồng-Khê dự Hội-chợ Hải-phòng năm 1937 được quan Tán-quang và quan Thống-thuật tại Hội-chợ Hanoi 1938 được quan Thống-sứ ban khen và được thưởng « Bội tinh vàng » tại Hội-chợ Huế. Kỳ đầu sào công nghệ, my Cầm-Nang. Khiết các nơi đều có Đại-ly, mua thuốc Hồng-Khê xin nhận ký giấy hiệu Phat 12 tay.